

**UPUTSTVO
O PROVEDBI PRAVILA O PORIJEKLU U PREFERENCIJALNOJ
TRGOVINI U OKVIRU SREDNJEVROPSKOG SPORAZUMA O
SLOBODNOJ TRGOVINI**

SADRŽAJ

GLAVA I – UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE.....	3
ČLAN 1 – PREDMET.....	3
ČLAN 2 – PRAVNA OSNOVA.....	3
ČLAN 3 – DEFINICIJE.....	3
ČLAN 4 – OPĆI ZAHTJEVI ZA PRIMJENU PREFERENCIJALNOG TRETMANA.....	4
GLAVA II – DEFINICIJA POJMA “PROIZVODI SA PORIJEKLOM”.....	5
ČLAN 5 – PROIZVODI SA PORIJEKLOM.....	5
ČLAN 6 – CJELOVITO DOBIVENI PROIZVODI.....	5
ČLAN 7 – DOVOLJNO OBRAĐENI ILI PRERAĐENI PROIZVODI.....	5
ČLAN 8 – NEDOVOLJNI POSTUPCI OBRADJE ILI PRERADE.....	7
ČLAN 9 – KLAUZULA O OPĆOJ TOLERANCIJI.....	8
ČLAN 10 – KUMULACIJA PORIJEKLA U OKVIRU CEFTA SPORAZUMA.....	8
ČLAN 11 – KUMULACIJA PORIJEKLA U OKVIRU SPORAZUMA O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU.....	10
ČLAN 12 – KLASIFIKACIJSKA JEDINICA.....	11
ČLAN 13 – PRIBOR, REZERVNI DIJELOVI I ALAT.....	11
ČLAN 14 – PRAVILO ZA SETOVE.....	11
ČLAN 15 – NEUTRALNI ELEMENTI.....	12
GLAVA III – TERITORIJALNI ZAHTJEVI.....	13
ČLAN 16 – PRINCIP TERITORIJALNOSTI.....	13
ČLAN 17 – DIREKTNI PRIJEVOZ.....	14
ČLAN 18 – IZLOŽBE.....	14
GLAVA IV – POVRAT ILI IZUZEĆE.....	15
ČLAN 19 – ZABRANA POVRATA ILI IZUZEĆE OD CARINSKIH DAŽBINA.....	15
GLAVA V – DOKAZ O PORIJEKLU.....	16
ČLAN 20 – VRSTE DOKAZA O PORIJEKLU.....	16
ČLAN 21 – IZDAVANJE UVJERENJA O KRETANJU ROBE EUR.1.....	16
ČLAN 22 – POPUNJAVANJE UVJERENJA O KRETANJU ROBE EUR.1.....	16
ČLAN 23 – NAKNADNO IZDAVANJE UVJERENJA O KRETANJU ROBE EUR.1.....	19
ČLAN 24 – IZDAVANJE DUPLIKATA UVJERENJA O KRETANJU ROBE EUR.1.....	19
ČLAN 25 – IZDAVANJE ZAMJENSKOG UVJERENJA O KRETANJU ROBE EUR.1.....	20
ČLAN 26 – ODVOJENO KNJIGOVODSTVENO ISKAZIVANJE.....	20
ČLAN 27 – IZJAVA NA FAKTURI.....	21
ČLAN 28 – OVLAŠTENI IZVOZNIK.....	22
ČLAN 29 – VALJANOST DOKAZA O PORIJEKLU.....	23
ČLAN 30 – UVOZ DJELIMIČNIH POŠILJKI.....	23
ČLAN 31 – IZUZIMANJE OD PODNOŠENJA DOKAZA O PORIJEKLU.....	23
ČLAN 32 – PRATEĆA DOKUMENTACIJA.....	24
ČLAN 33 – ČUVANJE DOKAZA O PORIJEKLU.....	24
GLAVA VI – ADMINISTRATIVNA SURADNJA.....	24
ČLAN 34 – NAKNADNA PROVJERA DOKAZA O PORIJEKLU.....	24
ČLAN 35 – DOSTAVLJANJE REZULTATA NAKNADNE PROVJERE.....	25
ČLAN 36 – RAZLOZI ZA ODBIJANJE PRIHVATANJA UVJERENJA O KRETANJU ROBE EUR.1.....	25
ČLAN 37 – TRAJNO UKIDANJE PREFERENCIJALNOG TRETMANA.....	26
GLAVA VII – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	27
ČLAN 38 – PRESTANAK VAŽENJA PRETHODNIH PROPISA.....	27
ČLAN 39 – STUPANJE NA SNAGU.....	27

U skladu sa članom 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), direktor Uprave za indirektno oporezivanje donosi

**UPUTSTVO
O PROVEDBI PRAVILA O PORIJEKLU U PREFERENCIJALNOJ
TRGOVINI U OKVIRU SREDNJEVROPSKOG SPORAZUMA O
SLOBODNOJ TRGOVINI**

GLAVA I UVODNE I ZAJEDNIČKE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet)**

(1) Ovim Uputstvom se propisuje način rada i postupanja kada je u pitanju primjena pravila o porijeklu robe u preferencijalnoj trgovini između zemalja potpisnica Srednjeevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Makedonija, Republika Moldavija, Republika Crna Gora, Republika Srbija i Privremena administrativna misija UN-a na Kosovu, u skladu sa Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija, dalje u tekstu "Strane").

(2) Ovo Uputstvo se ne odnosi na:

- Preferencijalnu trgovinu sa Evropskom zajednicom shodno autonomnim trgovačkim mjerama (ATM) jednostrano dodijeljenim Bosni i Hercegovini i
- Preferencijalnu trgovinu sa zemljama koje nisu potpisnice CEFTA 2006, a sa kojima je BiH zaključila sporazume o slobodnoj trgovini.

(3) Odredbe o porijeklu iz Glave II Uputstva o primjeni pravila o porijeklu robe u preferencijalnoj trgovini između Bosne i Hercegovine i Evropske zajednice (UIO, Br.02-413/07 od 5. februara, 2007. godine) u vezi sa Obavezujućom informacijom o porijeklu robe, također se primjenjuju i na pitanja koja su predmetom ovog Uputstva.

**Član 2.
(Pravni osnov)**

Pravni osnov za sva pitanja koja su predmetom ovog Uputstva regulirana su odredbama:

- Člana 24. Zakona o carinskoj politici BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: 57/04 i 51/06), (dalje u tekstu, Zakon) i
- Srednjeevropskog sporazuma o slobodnoj trgovini (dalje u tekstu: CEFTA 2006, Aneks 1 Sporazumu o izmjeni i pristupanju Srednjeevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini). Protokol koji se odnosi na definiciju pojma "proizvoda sa porijeklom" i načinima administrativne suradnje sačinjavaju Aneks 4 CEFTA 2006 (dalje u tekstu: Protokol).

**Član 3.
(Definicije)**

U smislu ovog Uputstva, navedeni pojmovi imaju sljedeće značenje (član 1. Protokola):

- (a) "izrada" znači bilo koju vrstu obrade ili prerade, uključujući sklapanje ili posebne postupke;
- (b) "materijal" znači bilo koji sastojak, sirovinu, komponentu ili dio koji se koristi u izradi proizvoda;

- (c) "proizvod" znači proizvod koji se izrađuje, čak i ako je namijenjen za kasniju upotrebu u nekom drugom postupku izrade;
- (d) "roba" znači materijale i proizvode;
- (e) "carinska vrijednost" znači vrijednost određenu u skladu sa Sporazumom o primjeni člana VII Općeg sporazuma o tarifama i trgovini (Sporazum o carinskoj vrijednosti Svjetske carinske organizacije) iz 1994. godine;
- (f) "cijena fco tvornica" znači cijenu plaćenu za proizvod proizvođaču u Strani u čijem je poduzeću obavljena zadnja obrada ili prerada, pod uvjetom da ta cijena uključuje vrijednost svih upotrijebljenih materijala, uz odbijanje unutrašnjih poreza koji se vraćaju ili mogu biti vraćeni nakon izvoza dobivenog proizvoda;
- (g) "vrijednost materijala" znači carinsku vrijednost u trenutku uvoza materijala bez porijekla koji se koriste, ili, ukoliko nije poznato i ne može se utvrditi, prvu cijenu koju je moguće utvrditi, a koja je plaćena za te materijale u Strani;
- (h) "vrijednost materijala sa porijeklom" znači vrijednost takvih materijala koji su definirani stavkom (g), uz neophodne izmjene;
- (i) "dodana vrijednost" podrazumijeva cijenu proizvoda fco tvornice, umanjenu za carinsku vrijednost svakog uključenog materijala porijeklom iz Strane, Evropske zajednice ili neke od drugih zemalja navedenih u članu 3., sa kojima se kumulacija može primijeniti, ili ukoliko carinska vrijednost nije poznata ili se ne može utvrditi, prvu cijenu koju je moguće utvrditi, a koja je plaćena za te materijale u Ugovornoj strani;
- (j) "glave" i "tarifni brojevi" podrazumijevaju glave i brojeve (četverocifrene šifre) koje se koriste u nomenklaturi koja sačinjava Harmonizirani opis roba i sistema kodiranja, a koji se u ovom Protokolu pominje kao "Harmonizirani sistem" ili "HS";
- (k) "razvrstan" se odnosi na razvrstavanje proizvoda ili materijala pod određenim tarifnim brojem;
- (l) "pošiljka" znači proizvode koje jedan izvoznik istovremeno šalje jednom primaocu ili proizvođaču obuhvaćene jednim prijevoznim dokumentom koji obuhvata njihovo dopremanje od izvoznika do primaoca, ili u pomanjkanju takvog dokumenta proizvode obuhvaćene jednim računom;
- (m) "teritorije" obuhvataju i teritorijalne vode.

Napomena:

Cijena fco tvornice (stavka f) proizvoda uključuje:

- Vrijednost svih dobavljenih materijala koji se koriste u proizvodnji.
- Sve troškove (materijalne, kao i druge troškove) koje efektivno snosi proizvođač. Na primjer, cijena fco tvornice snimljenih video kaseti, ploča, diskova, multi-medijskog kompjuterskog software-a i ostalih sličnih proizvoda koji sačinjavaju dio prava na intelektualno vlasništvo će, u kolikoj god je mjeri moguće, obuhvatati sve troškove u vezi sa korištenjem prava na intelektualno vlasništvo za proizvodnju robe, plaćenu od strane proizvođača, bez obzira da li nosilac tih prava ima sjedište ili prebivalište u zemlji u kojoj se vrši proizvodnja. U obzir se neće uzimati smanjenja komercijalne cijene (npr. plaćanje unaprijed ili na vrijeme, ili isporuke ogromnih količina robe).

Član 4.

(Opći zahtjevi za primjenu preferencijalnog tretmana)

Na robu se primjenjuje preferencijalni tretman pri uvozu u Ugovornu stranu, ako:

- je obuhvaćena Sporazumom
- zadovoljava pojam porijekla definiran u Protokolu (član 5. – 15. ovog Uputstva)
- je direktno transportovana između Strana (član 17. ovog Uputstva)
- ne podliježe povratu ili izuzeću od carinskih dažbina bilo koje vrste u nekoj od Strana (član 19. ovog Uputstva) i
- je ispunjenje svih ovih uvjeta dokazano podnošenjem važećeg dokaza o porijeklu robe (član 20. ovog Uputstva).

GLAVA II DEFINICIJA POJMA “PROIZVODA SA PORIJEKLOM”

Član 5. (Proizvodi sa porijeklom)

Za sljedeće proizvode se smatra da su porijeklom iz neke od Strana:

- proizvodi u cijelosti dobiveni u toj strani;
- proizvodi dobiveni u Strani, u čijoj su proizvodnji korišteni drugi proizvodi u odnosu na one koji su dobiveni u cijelosti, pod uvjetom da su prošli dovoljnu obradu ili preradu i
- proizvodi na koje se može primijeniti pravilo kumulacije porijekla.

Član 6. (Cjelovito dobiveni proizvodi)

(1) Pojam “cjelovito dobiveni proizvodi” obuhvata sve prirodne resurse, kao što su svježi proizvodi (npr. voće i povrće), uzgajani i ubrani u Strani, žive životinje okoćene i uzgojene u njoj ili mineralni proizvodi izvađeni u toj zemlji.

Napomena:

Pojam “cjelovito dobiven proizvod” ne podrazumijeva kao neophodno potpuno isključivanje uvezenih elemenata. Na primjer, pravilo se odnosi na povrće “ubrano u toj strani”, ali ne isključuje korištenje uvezenog sjemena za uzgoj tog povrća.

(2) Roba proizvedena u Strani, iz cjelovito dobivenih proizvoda u toj strani i sama se smatra cjelovito dobivenim proizvodom.

Član 7. (Dovoljno obrađeni ili prerađeni proizvodi)

(1) Kao rezultat moderne međunarodne podjele rada i izmjena u tehnološkim postupcima, moguće je da veći dio roba kojima se trguje sadrže sirovine, poluproizvode, proizvode, komponente, i sl. koji su porijeklom iz više od jedne zemlje. Takvi se proizvodi ne mogu smatrati cjelovito dobivenim.

(2) Da bi neki proizvod stekao status porijekla, za takav je proizvod neophodno da prođe kroz minimalan proces ili niz procesa tokom proizvodnje (dovoljna obrada ili prerada materijala). Specifični minimalni standardi za svu robu određeni su u skladu sa odredbama člana 2. i 6. Protokola u Aneksu II. Uvodne napomene Aneksu II nalaze se u Aneksu I Protokola (objašnjenje na koji način tumačiti Aneks II, uz nekoliko slučajeva navedenih kao primjer).

Napomene:

Prije provjere ispunjenosti uvjeta iz Liste obrada ili prerada, potrebno je isključiti mogućnost da se određena operacija, koja je izvršena u Strani, ocijeni kao nedovoljna, kako bi roba mogla steći status porijekla (član 8. ovog Uputstva).

Lista potrebne obrade ili prerade sastoji se od četiri kolone. Kolona 1 sadrži tarifni broj robe ili Glavu iz Carinske tarife BiH (dalje u tekstu, CT BiH), kolona 2 sadrži opis robe, a za svaki unos u prve dvije kolone, uvjeti za stjecanje statusa porijekla navedeni u kolonama 3 ili 4. U većini slučajeva, pravilo je specificirano u koloni 3. Kada se pravilo daje u koloni 4, izvoznik može odlučiti da li će koristiti pravilo iz kolone 3 ili kolone 4. Ukoliko pravilo nije navedeno u koloni 4, primjenjuje se ono iz kolone 3.

Kada sva roba koja se nalazi pod Glavom CT ili brojem ne podliježe istom pravilu, ispred broja Glave ili ispred tarifnog broja stavlja se “ex”. Na primjer, “ex-Glava 85” znači da se odgovarajuća

pravila prikazana u kolonama 3 i 4 odnose na robu klasificiranu u Glavi 85, uz određene iznimke. Te se iznimke potom navode ispod opisa broja u koloni 2 zajedno sa odgovarajućom tarifnom klasifikacijom u koloni 1 i pravilima u kolonama 3 i 4. Ova se pravila odnose samo na neke od roba koje su razvrstane pod tim brojem.

Pravila iz kolona 3 i 4 odnose se samo na materijale bez porijekla koji su korišteni u proizvodnji robe za koju se zahtijeva status porijekla.

Materijali bez porijekla su oni koji su prethodno uvezeni i za koje su plaćene sve carinske dažbine, tj. materijali koji su naturalizirani, ali bez dokaza o porijeklu robe. Stoga je potrebno napraviti jasnu razliku između carinskog statusa robe i porijekla robe. Štaviše, materijalima bez porijekla će se smatrati i materijali kupljeni na teritoriji BiH za koje nije moguće obezbijediti dokaz o porijeklu.

Ukoliko postupak obrade ili prerade ide još dalje, tj. ukoliko otpočne u ranijem stadiju proizvodnje u odnosu na onaj koji je predviđen Aneksom, gotovi proizvod će također steći status porijekla. Međutim, ako proizvodnja otpočne u kasnijem stadiju, roba ne može steći status porijekla.

Postoje tri kriterija koja se koriste za uvrđivanje postupka dovoljne obrade ili prerade:

- a) procenat vrijednosti, koji podrazumijeva da vrijednost materijala bez porijekla ne smije prelaziti određeni procenat cijene fco tvornice konačnog proizvoda;
- b) promjena tarifnog broja, pri čemu korištene sirovine ili komponente koje nemaju porijeklo moraju imati tarifni broj HS (4 cifre) koji se razlikuje od tarifnog broja konačnog proizvoda;
- c) specifična pravila, gdje se postavljaju posebni kriteriji.

Ukoliko je proizvod koji je stekao status porijekla ispunjavanjem uvjeta iz Liste korišten u proizvodnji drugog proizvoda, uvjeti koji se primjenjuju na proizvod u koji je on ugrađen, neće se odnositi na taj proizvod, dok se materijali bez porijekla koji su možda korišteni u njegovoj izradi, neće uzimati u obzir.

Primjer 1 (Procentualno pravilo):

Roba: kancelarijski uređaji

CT BiH oznake 8456 do 8466

Pravilo: Proizvodnja u kojoj vrijednost svih korištenih materijala ne prelazi 40% cijene fco tvornice proizvoda.

Objašnjenje: Svi materijali bez porijekla koji se koriste u izradi kancelarijskih uređaja ne smiju prelaziti više od 40% cijene fco tvornice konačnog proizvoda. Stoga, vrijednost materijala sa porijeklom, te postupaka obrade i prerade, uključujući administrativne troškove i dobit, koji su izvršeni tokom proizvodnje kancelarijskih uređaja, ne mogu biti manji od 60% cijene fco tvornice konačnog proizvoda.

Primjer 2 (Promjena tarifnog broja):

Roba: keramički proizvodi

CT BiH Glava 69

Pravilo: Proizvodnja tokom koje su svi korišteni materijali klasificirani pod brojem različitim od broja proizvoda.

Objašnjenje: Ovo jednostavno znači da svi materijali bez porijekla koji se koriste u proizvodnji keramičkih proizvoda moraju imati broj koji se razlikuje od broja konačnog proizvoda.

Primjer 3 (Posebno pravilo)

- a) Roba: Priprema ribe ili ljuskara, mekušaca ili drugih vodenih beskičmenjaka

CT BiH ex Glava 16

Pravilo: Svi materijali iz Glave 3 moraju biti u cjelosti dobiveni.

Objašnjenje: Ovo pravilo zahtjeva da svi proizvodi iz Glave 3 koji se koriste u proizvodnji robe iz Glave 16 moraju imati status porijekla time što su cjelovito dobiveni. Svi korišteni materijali ili proizvodi koji su razvrstani pod tarifnim brojevima različitim u odnosu na tarifne brojeve u Glavi 3, ne moraju imati porijeklo.

b) Roba: Odjeća i pribor za odjeću, ne pletena ili kukičana - muške pamučne košulje, CT BiH - ex Glava 62

Pravilo: Proizvodnja iz pređe

Objašnjenje: Kako bi košulje koje se dobivaju iz materijala bez porijekla stekle porijeklo, ti materijali ne bi smjeli biti u kasnijoj fazi proizvodnje u odnosu na pređu. Ukoliko proizvodnja ovih materijala otpočinje u kasnijoj fazi, npr. iz tkanine koja nema porijeklo, konačan proizvod neće dobiti status porijekla. Međutim, ukoliko proizvodnja otpočne u ranijoj fazi, tj. iz vlakana koja nemaju status porijekla, konačan proizvod će steći preferencijalni status porijekla.

Pravilo ukazuje na minimalan postupak prerade dopušten za stjecanje statusa sa porijeklom za košulje, kada su iste izrađene iz materijala bez porijekla.

Član 8. **(Nedovoljni postupci obrade ili prerade)**

Sljedeće operacije se smatraju nedovoljnima za stjecanje statusa robe sa porijeklom:

- (a) postupci za očuvanje robe u dobrom stanju tokom prijevoza i skladištenja;
- (b) rastavljanje i sastavljanje ambalaže;
- (c) pranje, čišćenje, uklanjanje prašine, hrđe, ulja, boje ili drugih površinskih slojeva;
- (d) peglanje ili presovanje tekstila;
- (e) jednostavni postupci bojenja i poliranja;
- (f) ljuštenje, djelimično ili potpuno bijeljenje, poliranje i glaziranje žitarica i riže;
- (g) postupci bojenja šećera ili oblikovanja šećernih kocki;
- (h) ljuštenje, uklanjanje koštica i guljenje voća, oraščića i povrća;
- (i) brušenje, jednostavno drobljenje ili jednostavno rezanje;
- (j) sijanje, prebiranje, razvrstavanje, usklađivanje, gradiranje, sparivanje (uključujući i sastavljanje setova proizvoda);
- (k) jednostavno pakiranje u staklenke, konzerve, čuture, vrećice, sanduke, kutije, učvršćivanje na kartone ili ploče i svi ostali postupci pakiranja;
- (l) pričvršćivanje ili štampanje oznaka, naljepnica, natpisa i drugih sličnih znakova za razlikovanje na proizvodima i njihovoj ambalaži;
- (m) jednostavno miješanje proizvoda, bez obzira da li su oni različiti ili ne;
- (n) jednostavno sastavljanje dijelova proizvoda kako bi se proizveo cjelovit proizvod, ili rastavljanje proizvoda na dijelove;
- (o) kombiniranje dva ili više postupaka navedenih u tačkama (a) do (n);
- (p) klanje životinja.

Primjer 1:

Sirova kahva se nezapakovana, u velikoj količini uvozi u BiH iz Kolumbije. Pravilo o porijeklu koje se odnosi na kahvu je "proizvodnja iz materijala iz bilo kojeg tarifnog broja".

U BiH, ta kahva je:

- očišćena od prašine
- razvrstana, klasirana i
- jednostavno razdijeljena u različita pakiranja.

Obzirom da ni čišćenje ni klasiranje, kao ni ponovno pakiranje nisu postupci dovoljni za stjecanje statusa porijekla, kahva zadržava svoje kolumbijsko porijeklo.

Primjer 2:

Sirova kahva se nezapakovana, u velikoj količini uvozi u BiH iz Kolumbije. U BiH ta kahva se:

- čisti od prašine,
- prži,
- melje,
- razvrstava i
- razdjeljuje u različita pakiranja.

U drugom primjeru, kahva ne samo da je očišćena od prašine i razdvojena u različita pakiranja, već je također i prošla značajan postupak prerade. Stoga, iako je izvršena određena minimalna operacija, u obzir se također mora uzeti i taj značajan postupak prerade, i upravo taj postupak prerade, zbog toga što ispunjava pravilo propisano Aneksom II, kao rezultat ima konačan proizvod koji stječe porijeklo BiH.

Član 7., stavka 2 Protokola, propisuje da se, prilikom određivanja da li će se postupci obrade i prerade kroz koje je proizvod prošao smatrati nedovoljnima, svi postupci izvršeni u Strani razmatraju zajedno, umjesto pojedinačnog razmatranja tek posljednjeg postupka obrade ili prerade prije samog izvoza robe.

Pored toga, odgovori na sljedeća pitanja mogu biti od pomoći prilikom procjenjivanja da li je roba prošla kroz postupak obrade ili prerade koji se smatra nedovoljnim:

- Da li zaposlenici moraju posjedovati određene sposobnosti neophodne za vršenje ovog postupka?
- Da li su za izvršavanje postupka obrade ili prerade potrebne posebno prilagođene prostorije?
- Da li postupak obrade ili prerade robe zahtijeva upotrebu posebnih mašina ili alata?

Član 9. (Klauzula o općoj toleranciji)

Član 6., stav 2 Protokola definiira mogućnost upotrebe malih količina materijala bez porijekla za proizvodnju robe. Na ovaj način je omogućeno da su materijali bez porijekla koji se koriste u proizvodnji zastupljeni do maksimalno 10% ukupne cijene fco tvornice. Međutim, tamo gdje je procenat naveden u Listi u Aneksu II za maksimalnu vrijednost zabranjenih materijala bez porijekla, maksimalna procentualna vrijednost ne smije biti premašena primjenjivanjem ove tolerancije od 10%. Kao maksimum će se uvijek koristiti onaj koji je propisan u Listi. Čak i ako osnovna Lista omogućava promjenu tarifnog broja CT BiH, 10%-no pravilo o toleranciji omogućava upotrebu materijala bez porijekla koji su razvrstani pod istim tarifnim brojem CT BiH kao i konačan proizvod.

Napomena:

Na tekstilne materijale iz Glave 50 – 63, zaključno sa Glavom 63, ne može se primijeniti pravilo o toleranciji. Odstupanja su, međutim, dopuštena za tekstilne proizvode iz Glave 50 – 63, zaključno sa Glavom 63, a pažnju bi trebalo obratiti na Napomenu 5 Uvodnih Napomena Aneksa II, koje se nalaze u Aneksu I Protokola.

Član 10. (Kumulacija porijekla u okviru CEFTA 2006)

(1) Aneks II Protokolu kojim su propisani postupci neophodni za stjecanje porijekla, jasno ističe šta je potrebno učiniti da bi proizvod uživao povlastice preferencijalnog tretmana. Međutim, u modernom sistemu proizvodnje sasvim je uobičajeno da su dva ili više različitih izvora u različitim zemljama uključeni u proizvodnju robe. Kumulacija porijekla moguća je u slučajevima kada dvije ili više zemalja primjenjuju ista pravila o porijeklu i imaju uzajamno sklopljene sporazume o slobodnoj trgovini

(2) U kontekstu CEFTA-e, kumulacija podrazumijeva da se proizvodi koji su stekli status porijekla u jednoj ili više Strana mogu koristiti sa proizvodima koji imaju porijeklo u Strani bez odstupanja od preferencijalnog statusa konačnog proizvoda.

(3) U slučaju kumulacije, postupci obrade ili prerade izvršeni na proizvodima sa porijeklom u svakoj od partnerskih zemalja ne moraju biti “dovoljna obrada ili prerada” u značenju člana 7.

ovog Uputstva, kako bi konačan proizvod stekao porijeklo zemlje partnerice, već moraju prevazilaziti minimalne operacije navedene u članu 8. ovog Uputstva.

Primjer 1:

Proizvod u cijelosti dobiven u Hrvatskoj šalje se u BiH na daljnju preradu. Konačni proizvodi će imati porijeklo BiH pod uvjetom da procesi obrade i prerade koji su izvršeni u BiH premašuju minimalnu operaciju (član 8. ovog Uputstva). Ukoliko se konačni proizvodi izvoze iz BiH u Hrvatsku, smatrat će se da ti proizvodi imaju porijeklo BiH.

Kada postupci obrade ili prerade koji se vrše u BiH ne bi prevazilazili minimalne operacije, roba bi zadržala hrvatsko porijeklo.

Dvije varijacije kumulacije se pominju u Protokolu, bilateralna kumulacija i dijagonalna kumulacija.

Bilateralna kumulacija se odvija između dvije Strane. Podrazumijeva da proizvođači u bilo kojoj Strani CEFTA-e mogu koristiti materijale i komponente koji su porijeklom iz druge Strane podjednako kao da isti imaju porijeklo u sopstvenoj Strani. Također, operacije izvršene u jednoj partnerskoj zemlji mogu se sjediniti sa operacijama izvršenim u drugoj partnerskoj zemlji kako bi stekle status porijekla za robu kojom uzajamno trguju. To je moguće pod uvjetom da sve Strane koje su uključene imaju uzajamno sklopljene sporazume, te da svaka od njih koristi identična pravila o porijeklu koja se odnose na postupke obrade ili prerade materijala bez porijekla, kao i da ti sporazumi omogućavaju takvu kumulaciju.

Primjer 2:

Lanena tkanina, porijeklom iz Srbije, uvozi se u BiH gdje se od nje kroji i izrađuje odjeća za muškarce i žene. Ta se odjeća potom izvozi u Srbiju. Zbog toga što je tkanina porijeklom iz Srbije, ali se odjeća izrađuje u BiH, smatra se da odjeća ima BiH porijeklo. Konačni proizvod će stoga imati preferencijalno porijeklo BiH.

Dijagonalna kumulacija se odvija između više od dvije Strane. Moguća je pod uvjetom da sve Strane i zemlje koje su uključene, imaju uzajamno sklopljene sporazume, te da svaka od njih koristi identična pravila o porijeklu koja se odnose na postupke obrade ili prerade materijala bez porijekla, kao i da ti sporazumi omogućavaju takvu kumulaciju. Kako bi se ostvarile prednosti iz dijagonalne kumulacije, postupci obrade i prerade se moraju vršiti na proizvodima sa porijeklom.

Primjer 3:

Moldavija, Makedonija i BiH su Strane CEFTA-e, koji omogućava kumulaciju i primjenu identičnih pravila o porijeklu između svih Strana. Stoga, proizvođači u BiH mogu koristiti proizvode koji su porijeklom iz Moldavije i Makedonije za izradu proizvoda koji će imati porijeklo BiH.

Primjer 4:

Tvornica na Kosovu obavlja proizvodnju proizvoda sa porijeklom koristeći materijale koji su porijeklom iz Albanije. Proizvod dobiven na Kosovu se potom izvozi u BiH gdje je zajedno sa materijalima koji su porijeklom iz Hrvatske obuhvaćen u drugi proizvod. Obzirom da su sve četiri zemlje uzajamno sklopile CEFTA sporazum koji omogućava kumulaciju i shodno tome, primjenu pravila o porijeklu između zemalja Ugovornica, te time što svi materijali i komponente imaju status porijekla, konačan proizvod će imati porijeklo BiH.

Primjer 5:

Tvornica u Srbiji vrši izradu proizvoda sa porijeklom koristeći komponente koji su porijeklom iz Crne Gore. Konačan proizvod će imati porijeklo Srbije. Taj se proizvod potom izvozi u BiH, gdje će biti ugrađen u mašinu koja sadrži neke od komponenti američkog porijekla.

Mašina proizvedena u BiH steći će status porijekla BiH pod sljedećim uvjetima:

- Sve komponente koje se koriste za proizvodnju već imaju porijeklo unutar zone obuhvaćene CEFTA, dok su komponente porijeklom iz Srbije i Crne Gore prošle kroz postupak koji prevazilazi minimalnu obradu ili preradu u BiH (član 8. ovog Uputstva).
- Obzirom da SAD-e nisu Strana CEFTA, materijali koji su porijeklom iz ove zemlje mogu biti uključeni u proizvod samo na osnovu dovoljnog postupka obrade ili prerade (član 7. ovog Uputstva).

Uopće, porijeklo konačnog proizvoda se određuje kroz “posljednju obradu ili preradu” koja je izvršena, pod uvjetom da izvršeni postupci premašuju one koji su propisani članom 8. ovog Uputstva. Ukoliko u zemlji konačne proizvodnje, materijali sa porijeklom iz jedne ili više zemalja ne podliježu obradi ili preradi koja prevazilazi minimalne operacije, porijeklo konačnog proizvoda se dodjeljuje onoj zemlji čiji je doprinos u vrijednosti najveći. U tu svrhu, vrijednost dodana u zemlji završne proizvodnje – uključujući vrijednost materijala bez porijekla koji su prošli kroz postupak dovoljne prerade – poredi se sa vrijednošću materijala koji imaju porijeklo u bilo kojoj od drugih zemalja koje su uključene u proizvodnju.

Primjer 6:

Sljedeće komponente ličnog putničkog seta za njegu:

- plastični češalj (porijeklom iz Hrvatske, vrijednost 0.10 KM)
- malo ogledalo (porijeklom iz Hrvatske, vrijednost 1.00 KM)
- turpija za nokte (porijeklom iz Makedonije, vrijednost 0.50 KM)
- makazice za nokte (porijeklom iz Makedonije, vrijednost 1.00 KM)
- male makaze (porijeklom iz Srbije, vrijednost 1.50 KM)
- brijač sa žiletima (porijeklom iz Srbije, vrijednost 1.50 KM)
- kartonska reklamna ambalaža (porijeklom iz BiH, vrijednost 0.15 KM)

izvoze se u BiH, gdje se sastavljaju u setove i pakuju za distribuciju. Vrijednost seta je 12.00 KM. Vrijednost dodana u zemlji završne proizvodnje jeste razlika između vrijednosti setova i materijala uključenih u njihovu izradu porijeklom iz drugih Strana, što u ovome slučaju iznosi 6.40 KM. Kako je dodana vrijednost viša od vrijednosti svih materijala sa porijeklom iz bilo koje Strane (5.60 KM), porijeklo setova se dodjeljuje BiH.

Primjer 7:

Situacija jednaka opisanoj u prethodnom primjeru, sa tim da je u ovom slučaju vrijednost seta 8.00 KM. U tome slučaju, dodana vrijednost u BiH iznosi samo 2.40 KM i manja je od vrijednosti svih materijala s porijeklom iz bilo koje Strane, te se porijeklo setova dodjeljuje Srbiji koja je Strana sa najvišim doprinosom u vrijednosti (3.00 KM).

Ukoliko se u zemlji izvoza ne vrši nikakav postupak obrade ili prerade, materijali ili proizvodi jednostavno zadržavaju sopstveno porijeklo ukoliko se izvoze u jednu od zemalja koje su u pitanju.

Napomena:

U kasnijoj fazi, kumulacija će, kao što je opisano u ovom članu, biti proširena na zemlje i teritorije pan-evropske kumulacijske zone (Evropska zajednica, Island, Norveška, Švicarska, uključujući Lihtenštajn i Turska). Od ključnog je značaja za primjenu pravila o kumulaciji da su uključeni pojedinačni sporazumi između svake od zemalja, te da svaka od njih koristi identična pravila o porijeklu koja se odnose na obradu ili preradu materijala bez porijekla. Trenutno je ovaj slučaj jedino prisutan u trgovini unutar CEFTA zone, jer sve Strane primjenjuju isti Protokol o pravilima o porijeklu.

Kumulacija porijekla robe iz drugih zemalja ili teritorija pan-evropske kumulacijske zone može se primijeniti samo pod sljedećim uvjetima:

- Sporazum o preferencijalnoj trgovini u skladu sa članom XXIV Općeg sporazuma o tarifama i trgovini (GATT) se mora primjenjivati između zemalja i teritorija uključenih u stjecanje statusa porijekla i Strane odrednice;
- materijali i proizvodi moraju steći status porijekla primjenom pravila o porijeklu koja su identična onima datima u Protokolu i
- obavještenja koja navode šta je potrebno za ispunjenje neophodnih zahtjeva za primjenu kumulacije moraju biti objavljena u Stranama u skladu sa njihovim sopstvenim procedurama.

Član 11.

(Kumulacija porijekla u okviru Procesu stabilizacije i pridruživanja)

(1) Sljedeće zemlje ili teritorije sudjeluju u ili su povezane sa Procesom stabilizacije i pridruživanja: sve zemlje članice Evropske unije, Albanija, Bosna i Hercegovina, Republika Hrvatska, Republika Makedonija, Republika Crna Gora i Republika Srbija uključujući Kosovo, kao što je definirano Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu "SAP Strane"). Objašnjenja dana u članu 10. ovog Uputstva se primjenjuju uz odgovarajuće izmjene.

(2) Kumulacija se može primijeniti samo pod sljedećim uvjetima:

- Sporazum o preferencijalnoj trgovini u skladu sa članom XXIV Općeg sporazuma o tarifama i trgovini (GATT) se mora primjenjivati između Evropske unije, Ugovorne strane SAP koja je uključena u proces stjecanja statusa porijekla i SAP Strane odrednice;
- materijali i proizvodi moraju steći status porijekla primjenom pravila o porijeklu koja su identična onima datima u ovom Protokolu i
- obavijesti koje navode ispunjenja neophodnih zahtjeva za primjenu kumulacije moraju biti objavljene u Službenom listu Evropske unije (serija C), te u SAP Strani, kao što je navedeno u stavki 1, u skladu sa procedurama svake od Strana.

Član 12.

(Klasifikacijska jedinica)

(1) Harmonizirani sistem, koji sačinjava osnovu CT BiH služi kao referenca za primjenu odredbi Protokola. Stoga je najznačajnije izvršiti ispravno razvrstavanje jednog ili više proizvoda koji se izvoze.

(2) Ukoliko se naimenovanje sastoji od više komponenti koje su klasificirane kao jedna jedinica u Harmoniziranom sistemu, to je jedinica koja će se koristiti prilikom vršenja procjene i određivanja statusa o porijeklu. Setovi potpadaju u ovu kategoriju (član 14. ovog Uputstva).

(3) Kada je proizvod sačinjen od dvije ili više komponenti, ali se u Harmoniziranom sistemu smatra jednim artiklom, u svrhu Protokola će se također smatrati jednim artiklom. Ukoliko je pošiljka sačinjena od više istovjetnih ili sličnih artikala, tada se prilikom primjene odredbi Protokola svaki pojedinačni artikl uzima u obzir.

(4) Kada je ambalaža obuhvaćena zajedno sa proizvodom u cilju razvrstavanja, također mora biti obuhvaćena i kod određivanja porijekla, što znači da pakiranje dijeli "sudbinu" proizvoda.

Član 13.

(Pribor, rezervni dijelovi i alat)

Sasvim je uobičajeno da se uređaji i oprema izvoze zajedno sa priborom, rezervnim dijelovima ili alatom koji su potrebni za njihovo održavanje. U onim slučajevima kada takav pribor ili ostali

dijelovi sačinjavaju dio redovne opreme i uključeni su u cijenu ili nisu odvojeno fakturirani, smatrat će se dijelom pošiljke, te se stoga u obzir neće uzimati njihova priroda i karakteristike.

Član 14. **(Pravilo za setove)**

(1) Pravilo o porijeklu za setove primjenjuje se samo na setove u značenju Generalnog pravila 3 CT BiH.

(2) Prema ovom pravilu svaki proizvod koji sačinjava set, izuzimajući proizvode čija vrijednost ne prelazi 15% ukupne vrijednosti datog seta, mora ispunjavati kriterije porijekla za onaj tarifni broj pod koji bi taj proizvod bio svrstan ukoliko bi se posmatrao odvojeno, a ne kao dio nekog seta i tom prilikom se ne uzima u obzir tarifni broj pod koji će se kompletan set svrstati u skladu sa tekstom gore pomenutog Općeg pravila.

(3) Ove odredbe će se primjenjivati čak i kada se za taj proizvod koristi tolerancija od 15%, a koja u skladu sa tekstom gore pomenutog Općeg pravila određuje svrstavanje cijelog seta.

(4) Osim činjenice da se prilikom tarifnog svrstavanja seta moraju ispoštivati striktna pravila navedena u Komentaru CT BIH, ovakvi slučajevi također predstavljaju problem s tačke gledišta porijekla.

(5) Prilikom određivanja porijekla setova, najprije je potrebno odrediti porijeklo pojedinačnih komponenti.

(6) Ukoliko sve komponente od kojih je set sačinjen imaju porijeklo i sam set će imati porijeklo. Međutim, setovi sačinjeni od komponenti sa porijeklom, kao i onih bez porijekla također mogu steći porijeklo pod uvjetom da vrijednost komponenti bez porijekla ne prelaze 15% cijene fco tvornica proizvoda.

Primjer:

Lični putnički set za njegu sastoji se od:

- plastičnog češlja,
- malog ogledala,
- turpije za nokte,
- makazica za nokte,
- malih makaza,
- brijачa za upotrebu sa žiletima (žileti nisu uključeni),
- kartonska reklamna ambalaža.

Ukoliko su sve komponente proizvedene u jednoj ili više Strana ili u zemlji ili teritoriji u kojoj se primjenjuje pan-evropska kumulacija, konačan set će imati status porijekla.

Ukoliko su, na primjer, plastični češalj i brijач proizvedeni u Hong-Kongu, potrebno je odrediti vrijednost ovih komponenti bez porijekla kako bi se osiguralo da ta vrijednost ne premašuje 15% cijene fco tvornice seta. Ukoliko komponente iz Hong-Konga ne prelaze 15% cijene fco tvornice, smatra se da set ima porijeklo.

Član 15.
(Neutralni elementi)

Pojam “neutralni elementi” odnosi se na one elemente koji nisu sastavni dio konačnog proizvoda. Stoga se u obzir ne uzima porijeklo goriva, alatnih mašina ili energije potrebne za njihovu upotrebu, robota i sl., koji se koriste u proizvodnji.

Primjer:

Parne turbine razvrstane pod tarifnim brojem 8406 CT BiH proizvode se u BiH od materijala sa porijeklom, kao i onih bez porijekla. Turbine se proizvode korištenjem japanskih pogona i alatnih mašina. Pravilo propisuje da, kako bi parne turbine stekle preferencijalno porijeklo, svi materijali bez porijekla ne smiju premašiti 40% cijene fco tvornice konačnog proizvoda.

Prilikom računanja da li je zadovoljeno 40% -no pravilo koje se odnosi na materijale bez porijekla, proizvođač ne uzima u obzir element cijene koji se pripisuje troškovima za japanske pogone i opremu. Zapravo, cijena pogona i opreme spada u opće troškove proizvođača i jedan dio ovakvog utroška kapitala bi se našao i u cijeni turbina. To znači da preostalih 60% od ukupne vrijednosti, koji se odnose na materijale sa porijeklom također obuhvata i dio neutralnih elemenata.

Napomena:

Neutralni elementi također nikada ne mogu sačinjavati dio materijala sa porijeklom u procjenjivanju troškova proizvodnje.

GLAVA III TERITORIJALNI ZAHTEVI

Član 16.
(Princip teritorijalnosti)

(1) Uvjeti za stjecanje statusa porijekla u osnovi moraju biti ispunjeni bez prekida na teritoriji definiranoj CEFTA-om ili u zemljama i teritorijama sa kojima se kumulacija (član 10. i 11. ovog Uputstva) primjenjuje (dalje u tekstu navodi se kao zona pan-evropske kumulacije).

(2) U slučaju da roba sa porijeklom napusti teritorij zone pan-evropske kumulacije i iz bilo kojeg razloga bude vraćena, carinskim organima se mora dokazati da je vraćena roba zapravo ista roba koja je i napustila zonu. Osim toga, ta roba ne smije biti podvrgnuta nikakvim operacijama koje prevazilaze operacije neophodne za očuvanje robe u dobrom stanju. Pod pretpostavkom da je to slučaj, može se smatrati da roba ima porijeklo zone pan-evropske kumulacije. Ukoliko ovo nije moguće dokazati, vraćena roba će se smatrati robom bez porijekla.

(3) U modernim postupcima proizvodnje, ponekad je potrebno proizvode poslati u drugu zemlju na posebnu preradu koju nije moguće izvršiti unutar teritorije zone preferencijalne trgovine. Član 12. Protokola pokriva ovakve situacije, uz određena ograničenja.

Uvjeti su sljedeći:

- roba izvezena za obradu i preradu van pan-evropske zone mora imati porijeklo unutar zone;
- potrebno je dokazati da je ponovno uvezena roba dobivena kao rezultat obrade ili prerade koje su izvršene u trećoj zemlji na prethodno izvezenim materijalima i
- ukupna dodana vrijednost stečena van teritorije CEFTA-e i ostalih zemalja i teritorija pan-evropske kumulacijske zone, ne smije premašiti 10% cijene fco tvornice proizvoda za kojeg se traži preferencijalni tretman.

(4) Ukoliko nije moguće ispuniti bilo koji od gore navedenih uvjeta, vraćena roba će se smatrati robom bez porijekla.

(5) Ekstrateritorijalna obrada se primjenjuje samo za robu izvezenu van pan-evropske kumulacijske zone po povratku iste u Stranu izvoznicu. Odredbe se ne primjenjuju kada se zemlja izvoznica unutar zone razlikuje od zemlje uvoznice unutar zone. To je razlog zbog kojeg se ekstrateritorijalna obrada odvija kao vanjska obrada ili pod sličnim aranžmanima.

Pomenuti izuzetak se ne odnosi na tekstilne proizvode razvrstane u Glavi 50 – 63, zaključno sa Glavom 63.

(6) Ukoliko konačni proizvod stekne status porijekla primjenom pravila o toleranciji od 10% (član 9. ovog Uputstva), nije moguće primijeniti toleranciju koja je dopuštena po ovome članu. Niti jedno od pravila o toleranciji ne može se primijeniti zajedno kada se određuje porijeklo konačnog proizvoda.

(7) Prilikom određivanja vrijednosti konačnog proizvoda, postupak obrade ili prerade izvršen van teritorije Strana generalno se ne bi trebali uzimati u obzir. No, pravilo o dodanoj vrijednosti propisano Aneksom II primjenjuje se na konačan proizvod, dok se ukupna vrijednost obrade ili prerada izvršena van teritorije Strana mora uzeti zajedno sa vrijednošću materijala bez porijekla koji su obuhvaćeni u proizvod na teritoriji dotičnih Strana. Kombinirane vrijednosti (vrijednost dodana van teritorije i vrijednost materijala bez porijekla) ne smiju premašiti procentne vrijednosti date u Listi u Aneksu II.

Član 17. **(Direktni prijevoz)**

(1) Pravilo o direktnom prijevozu primjenjuje se kako bi se osiguralo da se, u principu, svi postupci obrade i prerade vrše u zemljama partnericama CEFTA teritorije i pan-evropskoj kumulacijskoj zoni, te da se onemogućí da roba koja u potpunosti ne ispunjava te uvjete, uživa pogodnosti preferencijalnog porijekla.

(2) Ukoliko prijevoz nužno iziskuje napuštanje CEFTA teritorije i pan-evropske kumulacijske zone, to podrazumijeva i zaustavljanja tokom kretanja, iznimke su dopuštene pod određenim uvjetima.

(3) Proizvodi koji sačinjavaju jednu pošiljku mogu se provoziti i kroz druge zemlje s pretovarom ili privremenim smještajem i skladištenjem u tim zemljama, pod uvjetom da roba nije puštena u slobodan promet, kao i da se na istoj ne obavlja nikakva radnja osim istovara, ponovnog utovara, ili bilo koji drugi postupak namijenjen za očuvanje robe u dobrom stanju.

(4) U svim slučajevima iz prethodnog stava obavljenim van pan-evropske kumulacijske zone, mora se dokazati da pošiljka koja je napustila zemlju izvoznicu jeste ista pošiljka koja stiže u zemlju uvoznicu. Shodno tome, carinska služba zahtijeva podnošenje dokaza o ispunjenju uvjeta o direktnom prijevozu predočenjem:

- jedinstvene isprave o prijevozu koja obuhvata put od zemlje izvoznice kroz zemlju provoza, ili
- uvjerenja carinskih organa zemlje provoza ili
- u nedostatku spomenutih, sve druge uvjerljive isprave.

(5) Uvjerenje carinskih organa je dokumenat kojim se dokazuju činjenice o direktnoj pošiljci robe s porijeklom. Uvjerenje izdaje nadležna carinska ispostava koja, u skladu sa odredbama Zakona, vrši provjeru robe u provozu na zahtjev uvoznika ili njegovog ovlaštenog zastupnika.

(6) Kad se roba smješta u carinsko skladište za daljnju isporuku, prijemni carinski ured pod čijim nadzorom se nalazi ova roba potvrđuje prijem robe ulaznom carinskom uredu i na zahtjev izdaje potvrdu o direktnom transportu, pod uvjetom da raspolaže svim podacima u vezi kretanja robe u toku provoza kroz BIH.

(7) Oblik i sadržaj uvjerenja o nemanipulaciji koje izdaju carinski organi BiH je u prilogu ovog Uputstva (Aneks I).

Član 18. (Izložbe)

(1) Proizvodi porijeklom iz BiH poslani na izložbu u drugu zemlju, te nakon toga prodani radi uvoza u jednu od Strana, uživaju povoljnosti tarifnih preferencijala. Ova mogućnost se ne odnosi na proizvode kupljene na privatnim izložbama u prodajnim ili poslovnim objektima.

(2) U slučajevima trgovačkih, industrijskih ili zanatskih izložbi, mora postojati mogućnost dokazivanja da roba koja je poslana na izložbu nije prošla niti kroz bilo koji postupak izmjene ili prerade, niti se u bilo kojem smislu razlikuje u odnosu na stanje u kojem je napustila teritoriju definiranu CEFTA sporazumom ili zemlje ili teritorije sa kojima se kumulacija (član 10. i 11. ovog Uputstva) primjenjuje. Drugi zahtjev je da roba nije korištena ni za kakve druge svrhe osim izlaganja, te da je poslana u jednu od drugih Strana tokom ili odmah po završetku izložbe.

(3) Izložbeni predmeti prodani tokom ili nakon izložbe uživaju pogodnosti preferencijalnog porijekla, pod uvjetom da je moguće dokazati sljedeće:

- da su poslani iz jedne od Strana (npr. Hrvatska) na izložbu gdje su postavljeni za prikazivanje;
- da ih je izvoznik prodao osobi u drugoj Strani (npr. u Srbiji);
- da su prodani tokom ili odmah nakon izložbe u neizmijenjenom stanju i
- da su jedino korišteni za prikazivanje ili izložbene svrhe od trenutka kada su poslani na izložbu.

(4) Svi uvjeti moraju biti ispunjeni, ili će se u protivnom izložbeni predmeti po povratku smatrati robom bez porijekla i bit će tretirani u skladu sa time.

Potrebno je izdati ili sačiniti dokaz o porijeklu, te isti podnijeti carinskim organima zemlje uvoznice na uobičajen način. Naziv i adresa izložbe moraju biti navedeni na istom. Tamo gdje je potrebno, traži se dodatna dokumentacija kao dokaz o uvjetima pod kojima su predmeti izlagani.

GLAVA IV POVRAT ILI IZUZEĆE

Član 19. (Zabrana povrata ili izuzeća od plaćanja carinskih dažbina)

Zabrana povrata ili izuzeća od plaćanja carinskih dažbina se odnosi na materijale bez porijekla koji se koriste u proizvodnji izvoznih proizvoda. Sve dažbine kojima podliježe roba bez porijekla moraju biti plaćene i ni u kom slučaju ne smije doći do izuzimanja ili nadoknađivanja, te na zahtjev carinskih organa, dokaz u tom smislu mora biti dan na uvid carinskim organima, prije izdavanja dokaza o porijeklu.

Primjer 1:

Aluminijum porijeklom iz Rusije uvozi se u BiH, gdje se proizvode aluminijски vijci (HS 7616) postupkom unutarnje obrade (sistem obustave plaćanja). Dio konačnih proizvoda porijeklom iz BiH izvoze se u Hrvatsku. Postupak obrade i prerade je dovoljan u skladu sa odgovarajućim pravilima koja se primjenjuju za aluminijске vijke. Status porijekla BiH time je ostvaren, te carinski organi BiH mogu izdati dokaz o porijeklu prilikom izvoza vijaka u Hrvatsku. Pored toga, usljed zabrane povrata carinskih dažbina, oni moraju naplatiti iste za aluminij bez porijekla koji se koristi u proizvodnji.

Primjer 2:

Situacija jednaka prethodno opisanoj u Primjeru 1, s tim da se za proizvodnju koristi aluminijum koji je kupljen na domaćem tržištu uz izjavu dobavljača, i uvezen iz Crne Gore i Srbije (uz važeći dokaz o porijeklu). U ovakvoj situaciji, roba je stekla status porijekla BiH, obzirom da su korištene sirovine porijeklom iz BiH i iz zemalja sa kojima se kumulacija primjenjuje. Moguće je izdati dokaz o porijeklu za izvoz u Hrvatsku bez naplaćivanja carinskih dažbina za materijale koji su porijeklom iz Crne Gore i Srbije zbog toga što se na osnovu same definicije dijagonalne kumulacije (član 10. ovog Uputstva) smatra da materijal ima porijeklo BiH.

Ove odredbe se primjenjuju i na ambalažu, pribor, rezervne dijelove i alate, te proizvode u setu, kada takvi predmeti nemaju porijeklo.

Samo u slučajevima kada je dokaz o porijeklu pogrešno izdan ili sačinjen, moguće je tražiti povrat za proizvode bez porijekla, pod uvjetom da su ispunjena sljedeća tri uvjeta:

- dokaz o porijeklu izdan ili sačinjen sa greškom vraća se organima u zemlji izvoza ili kao alternativno rješenje, organi u zemlji uvoza sačinjavaju pismenu izjavu u kojoj se navodi da nikakav preferencijalni tretman nije, niti će biti dodijeljen;
- proizvodima korištenim u proizvodnji dodjeljuje se pravo na povrat ili odustajanje od plaćanja dažbina u skladu sa odredbama koje su na snazi, ukoliko dokaz o porijeklu nije korišten u svrhu traženja preferencijalnog tretmana;
- period odobren za povrat dažbina nije prekoračen, te da su ispunjeni uvjeti propisani važećim zakonom.

GLAVA V DOKAZ O PORIJEKLU

Član 20. (Vrste dokaza o porijeklu)

Proizvodi s porijeklom iz Strane, kod uvoza u drugu Stranu koriste povlastice iz Sporazuma uz predočenje:

- uvjerenja o kretanju EUR.1 ili
- “izjave na fakturi” na računu, dostavnici ili bilo kojem drugom komercijalnom dokumentu koju daje izvoznik.

Za slučajeve izuzimanja pod određenim uvjetima, pogledajte član 31. ovog Uputstva.

Član 21. (Izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1)

(1) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 (uzorak se nalazi u Aneksu III Protokolu) izdaju carinski organi samo na pisani zahtjev izvoznika ili njegovog ovlaštenog zastupnika, koji je obavezan uz zahtjev priložiti i dokumentaciju kojom dokazuje da proizvodi koji se izvoze ispunjavaju uvjete za izdavanje tog uvjerenja. Radi lakšeg utvrđivanja statusa robe, u prilogu ovog Uputstva nalazi se vodič za utvrđivanje porijekla robe (Aneks II).

(2) Ono što je bitno znati kada je u pitanju izdavanje uvjerenja EUR.1 jeste da su izvoznik ili njegov ovlašten zastupnik, prije izdavanja uvjerenja od strane carinskih organa, dužni carinskim organima obezbijediti ispravne podatke u zahtjevu za izdavanje uvjerenja. Količina potrebnih podataka ovisi od pravila koja moraju biti zadovoljena. Potrebni podaci uključuju sve ili neke od sljedećih stavki:

- tarifno razvrstavanje robe;
- postupke obrade i prerade na teritoriji CEFTA;
- dokaz o porijeklu za sve korištene materijale ili dijelove za koje se traži status porijekla;

- pojediniosti o svim materijalima ili dijelovima bez porijekla koji su korišteni u proizvodnji konačnog proizvoda, uključujući i tarifno razvrstavanje i carinsku vrijednost istih;
- dokaz o plaćanju relevantnih carinskih dažbina za korištenu robu bez porijekla;
- svu drugu prateću dokumentaciju, na zahtjev carinskih organa.

(3) Obzirom da se priznavanjem preferencijalnog statusa ostvaruju značajne olakšice kod stavljanja robe u slobodan promet, carinski organi BiH kao i Strana CEFTA Sporazuma imaju pravo od izvoznika zatražiti svu dokumentaciju koju smatraju potrebnom, kao i poduzeti sve korake koje smatraju potrebnim za provjeru dokumentacije. Carinski organi su također odgovorni i za pravilno popunjavanje i ovjeru uvjerenja o kretanju EUR.1.

(4) Carinski organi su dužni podnesene zahtjeve i dokumentaciju čuvati najmanje tri godine od dana izvoza robe.

Član 22.

(Popunjavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1)

Zahtjev za izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1, izjava izvoznika odštampana na poleđini i uredno popunjeno uvjerenje o kretanju podnose se u postupku izvoznog carinjenja zajedno sa JCI-om i ostalom potrebnom dokumentacijom. (Obrazac je propisan u Aneksu 3. Protokola).

Ukoliko je zahtjev sačinjen rukom, mora se popuniti naliv perom ili hemijskom olovkom. Rubrike obrasca trebaju biti popunjene na sljedeći način:

U rubriku 1 Izvoznik, unosi se ime/naziv izvoznika, puna adresa i zemlja (izvoznik može biti fizičko lice sa prebivalištem ili pravno lice sa sjedištem u BiH).

U rubriku 2 Uvjerenje se koristi u preferencijalnoj razmjeni između..., unosi se „CEFTA“.

U rubriku 3 Primaoc, čije popunjavanje nije obavezno, unosi se ime/naziv primaoca robe, puna adresa i zemlja.

Napomena:

Preporučuje se upisati ime primaoca, ali nije obavezno. U slučaju izvoza za potrebe izložbe van BiH ili u zemlje koje odobravaju preferencijalnu trgovinu proizvoda koji će po završetku izložbe biti prodani, potrebno je upisati i mjesto održavanja izložbe (član 18. ovog Uputstva).

U rubriku 4 Zemlja, grupa zemalja ili teritorija čiji se proizvodi smatraju proizvodima koji zadovoljavaju kriterije o porijeklu, u većini slučajeva će to biti Bosna i Hercegovina. U nekim slučajevima, npr. u slučaju zamjena dokaza o porijeklu ili minimalne operacije na robi koja je porijeklom iz druge Strane ili zemlje ili teritorije sa kojom je moguće primijeniti kumulaciju, unose se odgovarajuće pojediniosti.

Napomena:

Ukoliko su proizvodi, na koje se odnosi uvjerenje o kretanju, porijeklom iz više od jedne zemlje ili teritorije:

- u rubriku 4 (zemlja, grupa zemalja ili teritorija čiji se proizvodi smatraju proizvodima koji zadovoljavaju kriterije o porijeklu) potrebno je unijeti “pogledajte rubriku 8”; i
- u rubriku 8 (redni broj; oznake i brojevi; broj i vrsta ambalaže; opis robe): za svaku stavku u ovoj rubrici unijeti ime ili zvaničnu skraćenicu svake dotične zemlje.

U rubriku 5 Zemlja, grupa zemalja ili teritorija u koju se roba upućuje unosi se “Zemlja, grupa zemalja ili teritorija”.

U rubriku 6 Podaci u vezi sa prijevozom, čije popunjavanje nije obavezno, unosi se način prijevoza robe i put kojim će roba biti transportovana u zemlju uvoza.

U rubrici 7 Napomene, mora da stoji jedna od sljedećih oznaka: “CUMULATION APPLIED WITH... (ime zemlje/alja ili teritorije/a)” ili “NO CUMULATION APPLIED”.

Također, carinska ispostava u ovu rubriku unosi napomenu “Naknadno izdano”, ako se uvjerenje izdaje naknadno, ili napomena “Duplikat”, ako se izdaje duplikat uvjerenja EUR.1, u kom slučaju se u tu rubriku unosi serijski broj, broj JCI-e i datum izdavanja originalnog uvjerenja. U ovu rubriku se također mogu unijeti i druge napomene koje bi mogle biti od koristi nadležnim carinskim organima, npr. “roba se vraća, jer je prilikom pregleda utvrđeno da se radi o oštećenju iste”.

U rubriku 8 Redni broj, oznake, brojevi i vrsta pakiranja, naziv robe, unosi se:

- za “redni broj” – redni brojevi robe, ako se za više vrsta robe traži izdavanje uvjerenja.
- za “oznake, brojeve i vrste pakiranja” – oznake i identifikacijski brojevi na paketima. Ako je paket upućen (adresiran) na primaoca: unosi se adresa primaoca, broj paketa naveden u fakturi i opis paketa (kutija, bala, paleta, bačva, i dr.). Ako paketi nisu obilježeni, unosi se napomena “bez oznaka i brojeva”;
- za “opis proizvoda” – opis proizvoda na takav način da omogući ispostavi koja vrši carinjenje da identificira proizvod i utvrdi njegovo porijeklo;

Napomena:

Kada uvjerenje obuhvata više vrsta proizvoda, svaku vrstu treba upisati u novi red i staviti brojčanu oznaku stavke (1, 2, 3, ...). Stavke treba unositi bez proreda.

Za pošiljke koje se sastoje od proizvoda sa porijeklom i proizvoda bez porijekla, potrebno je opisati samo proizvode sa porijeklom. Ponekad je nemoguće izbjeći zajednički unos proizvoda sa i bez porijekla na račun (fakturu). U tom slučaju, potrebno je naznačiti (npr. fusnotom, ili zvjezdicom) koji su proizvodi bez porijekla, a u polje 8 uvjerenja o kretanju EUR.1, staviti odgovarajuću napomenu uz opis robe – npr. “proizvodi označeni zvjezdicom * na fakturi su bez porijekla i kao takvi nisu obuhvaćeni ovim uvjerenjem EUR.1”.

Kada je na uvjerenju EUR.1, polje namijenjeno za opis robe nedovoljno za upisivanje podataka važnih za prepoznavanje robe, posebno kod velikih pošiljki, izvoznik može na priloženim fakturama specificirati robu na koju se uvjerenje EUR.1 odnosi, a ukoliko je potrebno, i na drugim komercijalnim dokumentima, pod uvjetom:

- da su brojevi na fakturi navedeni u polju 10 uvjerenja o kretanju EUR.1;
- da su fakture, i kada je relevantno, drugi komercijalni dokumenti, pričvršćeni na uvjerenje prije predočenja istih carinskim organima;
- da su carinski organi pečatom ovjerali fakturu i druge komercijalne dokumente, zvanično ih prilažući uz uvjerenje. Ispod posljednjeg unosa proizvoda, obavezno podvući vodoravnu liniju, a preostali neispunjeni prostor precrtati kosom crtom (knjigovodstveno koljeno).

U rubriku 9 Bruto masa (kg) ili druga jedinica mjere (litra, metar, itd.), unosi se bruto masa robe ili bruto količina u drugim jedinicama mjere koje su navedene u fakturi;

U rubriku 10 Fakture, čije popunjavanje nije obavezno, unose se brojevi i datumi svih faktura za robu za koju se traži izdavanje uvjerenja o kretanju EUR.1;

U rubriku 11 Ovjera carinskog organa, unose se broj JCI-e koji dodjeljuje carinska ispostava, datum i mjesto izdavanja uvjerenja EUR.1, potpis carinskog službenika i pečat koji se koristi za ovjeru uvjerenja o kretanju EUR.1 (Ovjereni izjava: potvrda o izvozu, obrazac, broj, carinska ispostava, zemlja ili teritorija koja izdaje uvjerenje, datum, potpis).

U rubriku 12 Izjava izvoznika, unose se mjesto i datum kada je zatraženo izdavanje uvjerenja o kretanju EUR.1, a potpis izvoznika ovjeriti pečatom (*“Ja, dolje potpisani, izjavljujem da gore-opisana roba ispunjava uvjete neophodne za izdavanje uvjerenja; mjesto i datum; potpis”*)

Stranica 2

U rubriku 13 Zahtjev za provjeru, se popunjava u slučaju podnošenja zahtjeva za naknadnu provjeru uvjerenja o kretanju EUR.1 i u istu unosi naziv i adresu službe koja zahtjeva provjeru.

U rubriku 14 Rezultati provjere, unose se rezultati po obavljenoj provjeri. Ovu rubriku popunjava i ovjerava organ nadležan za naknadnu provjeru.

Stranica 3 je kopija stranice broj 1.

Stranica 4 U izjavi o podacima na osnovu kojih roba zadovoljava uvjete za izdavanje uvjerenja o kretanju EUR.1, dovoljno je dati kratak komentar, npr.

- Izvoznik koji je ujedno i proizvođač može upisati: *“Roba je proizvedena u proizvodnim pogonima ovog preduzeća, a razvrstava se pod tarifnim brojem...”*
- Izvoznik koji je kupio robu u BiH radi izvoza: *“Roba je proizvedena u BiH, a razvrstava se pod tarifnim brojem...”*

Dakle, ako izvoznik nabavlja materijal od dobavljača na unutarnjem tržištu, za proizvodnju izvozne robe, uz uvjerenje o kretanju EUR.1 potrebno je priložiti i izjavu dobavljača (obraci su u prilogu ove Upute, Aneksi 3 i 4).

U rubrici o dokaznim ispravama treba upisati sve važne komercijalne dokumente kojima izvoznik raspolaže, a kojima se dokazuje porijeklo, kao što su: paking-liste, tovarne liste, otpremnice, izjave dobavljača, uvjerenje o kretanju EUR.1, koje je stiglo pri uvozu materijala koji se koristi za proizvodnju izvoznih proizvoda.

Obrazac uvjerenja o kretanju EUR.1 se popunjava na službenim jezicima BiH ili na jeziku zemlje uvoznice, u kom slučaju carinska ispostava može tražiti prijevod. Kada carinska ispostava, na osnovu podataka iz zahtjeva za izdavanje uvjerenja EUR.1, izjave dobavljača, podataka iz JCI-a i isprava podnesenih uz JCI, kao i pregledom robe, utvrdi da je roba porijeklom iz Bosne i Hercegovine, izdaje uvjerenje u skladu sa pravilima o porijeklu. Uvjerenje o kretanju EUR.1 prati robu nakon što carinski inspektor unese broj i datum izvozne JCI-e u rubriku 11, stavi svoj potpis i ovjeri uvjerenje pečatom izrađenim isključivo za te svrhe.

Ako carinska ispostava, na osnovu podataka iz izjave dobavljača priloženoj uz Zahtjev za izdavanje uvjerenja o kretanju EUR.1, isprava podnesenih uz JCI i/ili pregledom robe utvrdi da roba koja se izvozi iz BiH nije stekla status robe sa porijeklom iz BiH, odbit će izdavanje uvjerenja.

Član 23.

(Naknadno izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1)

(1) Uvjerenje o kretanju robe EUR.1 može se na zahtjev izvoznika izdati nakon izvoza, ako u vrijeme izvoza nije izdano zbog greški ili nenamjernih propusta, ili pri uvozu nije prihvaćeno u Strani iz tehničkih razloga (pogledajte član 36. ovog Uputstva).

(2) Drugi razlog za naknadno izdavanje uvjerenja o kretanju EUR.1 odnosi se na “iznimne okolnosti”. Obzirom da je ovo prilično neodređen pojam koji se koristi za opisivanje nepredviđenih ili neuobičajenih situacija, nemoguće je detaljno navesti slučajeve takve vrste, no dužnost carinskih organa je da odluče da li će određeni slučaj smatrati iznimnim ili ne.

(3) Izvoznik podnosi popunjene obrasce uvjerenja o kretanju EUR.1 i u rubriku 7 (Napomene) unosi "ISSUED RETROSPECTIVELY". (Mora biti na engleskom jeziku). Na poledini bijelog primjerka obrasca EUR.1 daje sljedeću izjavu: "Za dotičnu robu prethodno nije izdano uvjerenje o kretanju EUR.1", navodeći mjesto i datum izvoza, broj JCI i uvjete koji su ispunjeni u pogledu porijekla, prilaže izvoznu JCI i dodatnu dokumentaciju.

(4) Na osnovu raspoloživih podataka nadležna carinska ispostava cijeni da li je roba u trenutku prihvatanja carinske prijave za izvoz ispunjavala propisane uvjete za stjecanje porijekla i da li opis robe na potvrdi nedvojbeno odgovara opisu robe utvrđenom pri izvoznom carinjenju.

(5) Naknadno izdano uvjerenje EUR.1 nosi datum naknadnog izdavanja.

Napomena:

Naknadno izdano uvjerenje ne može zamijeniti uvjerenje koje je odbijeno od zemlje uvoznice na temelju neusaglašenosti sa pravilima o porijeklu.

Član 24.

(Izdavanje duplikata uvjerenja o kretanju robe EUR.1)

(1) U slučaju gubitka ili uništenja uvjerenja o kretanju robe EUR.1, izvoznik može podnijeti zahtjev carinskim organima za izdavanje duplikata uvjerenja. Duplikat je vjerodostojna kopija originala. Dakle, mora obuhvatati istu robu, te do najmanjih pojedinosti mora biti vjerna kopija originalnog primjerka. Period važenja originalnog uvjerenja također se odnosi i na duplikat. Na duplikatu uvjerenja mora biti naznačeno "DUPLIKAT" u rubrici 7, mjesto i datum izdavanja originalnog uvjerenja, broj JCI-e, a prilaže se kopija JCI-e i ostale dokumentacije kojima se dokazuje ispunjenost uvjeta za stjecanje statusa robe sa porijeklom. Ta naznaka mora biti na engleskom jeziku.

(2) Uvijek je potrebno imati u vidu da, prije podnošenja zahtjeva carinskim organima za izdavanje uvjerenja EUR.1, podnosilac zahtjeva mora biti u mogućnosti uvjeriti iste da su podaci, koji su im dati, tačni i da se mogu potkrijepiti dokazima.

Član 25.

(Izdavanje zamjenskog uvjerenja o kretanju robe EUR.1)

(1) Po prispjeću pošiljki u Stranu ili zemlju ili teritorij sa kojima je kumulacija primjenjiva, pošiljke se mogu razdijeliti na manje pošiljke u svrhu carinjenja u različitim carinskim ispostavama u toj zemlji. U tom slučaju, zamjenska uvjerenja o kretanju robe, izdana na osnovu uvjerenja EUR.1 koje je pratilo originalnu pošiljku, moraju pratiti i svaku od malih pošiljki.

(2) Izdavanje zamjenskog uvjerenja o kretanju EUR.1 moguće je jedino pod uvjetom da je roba stavljena pod nadzor carinskog organa koji izdaje zamjensko uvjerenje. Kako bi dobio zamjensko uvjerenje, uvoznik ili njegov ovlaštenu zastupnik moraju podnijeti pisani zahtjev carinskoj ispostavi pod čiji je nadzor roba stavljena i priložiti popunjeno uvjerenje o kretanju robe EUR.1, u rubrici 7 naznačiti da je u pitanju zamjensko uvjerenje, unijeti serijski broj originalnog uvjerenja koje prati robu, te dati pisanu izjavu da se radi o istoj robi koja je uvezena ili dijelu pošiljke za koje je prethodni dokument izdan.

(3) Ovaj se postupak primjenjuje samo kada se radi o pošiljkama koje se razdjeljuju i šalju do drugog odredišta unutar teritorije Strane ili zemlje ili teritorije sa kojima je moguće primijeniti kumulaciju.

(4) Zamjena uvjerenja o kretanju EUR.1 nije moguća ako su proizvodi ili dio pošiljke poslani iz jedne Strane u drugu Stranu, ili zemlju ili teritorij sa kojima se kumulacija primjenjuje. U takvim slučajevima potrebno je u BIH izdati novo uvjerenje (član 21. ovog Uputstva).

(5) Zamjensko uvjerenje se ne može izdati za robu koja je puštena u slobodan promet ili stavljena u postupak unutrašnje obrade.

Član 26. (Odvojeno knjigovodstveno iskazivanje)

(1) Nadležni carinski organi mogu, na pismeni zahtjev dotičnih Strana, dopustiti zajedničko skladištenje robe, no metod takozvanog “odvojenog knjigovodstvenog iskazivanja” će se koristiti za vođenje zaliha materijala sa porijeklom i onih bez porijekla, koji su identični i uzajamno zamjenjivi.

(2) Poduzeće kojem je odobreno odvojeno knjigovodstveno iskazivanje može podnijeti zahtjev za izdavanje dokaza o porijeklu za one količine proizvoda koji se mogu smatrati proizvodima sa porijeklom.

(3) Korisnik ovog odobrenja mora voditi stalnu evidenciju o zalihama, a nadležna carinska ispostava nadzirati njihovu upotrebu, te ako zaključi da se koristi na neispravan način, ista povući.

Član 27. (Izjava na fakturi)

(1) Kao dokaz o porijeklu robe, izjavu na fakturi može sačiniti:

- ovlaštenu izvoznik (pogledajte sljedeći član ovog Uputstva) za svaku pošiljku, bez obzira na vrijednosti iste ili
- svaki izvoznik za pošiljku čija ukupna vrijednost ne prelazi 6000. EUR.

(2) Pri određivanju vrijednosti pošiljke u svrhu sastavljanja izjave na fakturi, potrebno je pomenuti “cijena fco tvornice”, kao što je definirano članom 3. ovog Uputstva.

(3) Svrha ove alternativne mogućnosti jeste pojednostavljenje postupka za izvoznike koji redovno izvoze svoje proizvode u zemlje (partnere) unutar pan-evropske kumulacijske zone. Od njih se ne traži da podnesu zahtjev carinskim organima za izdavanje uvjerenja EUR.1 za svaku pošiljku. Međutim, prije nego što im je odobreno da sačine izjavu na fakturi, bez obzira na vrijednost pošiljke, ovlaštenu izvoznici moraju ispuniti određena pravila i uvjete.

(4) U vezi sa samom izjavom na fakturi, sadržina teksta kojeg ovlaštenu izvoznik mora koristiti obuhvata slijedeće (Aneks IV Protokolu):

“Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br...) izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi.....preferencijalnog porijekla.”

(5) Prilikom popunjavanja izjave na fakturi, potrebno je imati na umu slijedeće:

- tekst izjave mora biti usaglašen sa tekстом propisanim Aneksom IV Protokolu;
- za pošiljke sačinjene od robe koja je porijeklom iz više od jedne Strane ili zemalja ili teritorija sa kojima se kumulacija primjenjuje, u tekst izjave na fakturi unose se nazivi i zvanične skraćenice dotičnih zemalja ili se upućuje na posebnu napomenu u izjavi;
- naziv ili zvanična skraćenica za svaku dotičnu zemlju unosi se u fakturu za svaku navedenu stavku;
- izjava može biti sačinjena i na kopijama faktura, pod uvjetom da kopije nose potpis izvoznika, kao što je obavezno na originalnim fakturama. Ovlaštenu izvoznici kojima je odobreno da ne potpišu originalne primjerke izjava na fakturama nisu obavezni potpisati takve izjave na fotokopijama faktura;
- izjavu na fakturi moguće je sačiniti i na poledini fakture;

- izjavu na fakturi moguće je sačiniti i na odvojenom listu fakture, pod uvjetom da je taj list očigledno dio fakture;
- ukoliko izvoznik sačini izjavu na fakturi na naljepnici koja se naknadno stavlja na fakturu, ne smije postojati sumnja da je naljepnicu stavio izvoznik. Njegov potpis i pečat trebaju pokrivati i naljepnicu i fakturu;
- izjava dobavljača ili izjava koja je dana na otpremnici ili drugom komercijalnom dokumentu mora identificirati izvoznika;
- potrebno je sačiniti izjavu: "Kumulacija se primjenjuje sa....(naziv zemlje/zemalja)" ili "Kumulacija se ne primjenjuje" .

Napomena:

U slučajevima kada je proizvod sa porijeklom u cijelosti dobiven ili kada su materijali bez porijekla koji su korišteni u proizvodnji prošli kroz postupak dovoljne obrade, izjava "Kumulacija se primjenjuje sa" se briše, dok izjava "Kumulacija se ne primjenjuje" ostaje u tekstu. Izjave "Kumulacija se primjenjuje sa" i "Kumulacija se ne primjenjuje" moraju biti na engleskom jeziku.

Izjavu na fakturi daje izvoznik kada se proizvodi na koje se izjava odnosi izvoze, ili nakon izvoza, pod uvjetom da je ista predočena u zemlji uvoznici ne kasnije od dvije godine nakon uvoza proizvoda na koje se odnosi.

Član 28.
(Ovlašteni izvoznik)

(1) Status ovlaštenog izvoznika iz BiH u Strane može dobiti svaki izvoznik koji ispunji uvjete koje Uprava za indirektno oporezivanje – Sektor za carine, smatra potrebnim, a to su sljedeći:

- da je izvoznik ujedno i proizvođač robe (špediteri ne mogu biti ovlašteni izvoznici);
- da su otpreme robe česte (deset i više puta mjesečno);
- da uredno izmiruje svoje carinske i porezne obaveze;
- da protiv njega nisu pokretani carinski prekršaji;
- da poznaje važeća pravila o porijeklu, odnosno da ima uposlenu osobu više ili visoke stručne sprema koja poznaje pravila porijekla;
- da prođe provjeru znanja koju provodi komisija UIO;
- da posjeduje sve dokumente kojima dokazuje porijeklo;
- da knjigovodstveni zapisi omogućavaju utvrđivanje porijekla.

(2) Zahtjev za dobivanje statusa ovlaštenog izvoznika podnosi se UIO – Sektoru za carine. U istom treba navesti koji su to izvozni proizvodi, na osnovu čega ti proizvodi stječu porijeklo, koliko je bilo izvoza u prethodnoj godini, te koliko su česte isporuke.

(3) Izvoznik, također, mora dati izjavu:

- da će Izjavu na fakturi davati samo za robu koju ispunjava uvjete za stjecanje statusa porijekla;
- da će u svakom trenutku carinskim organima dati na uvid svu traženu dokumentaciju,
- da preuzima punu odgovornost u slučaju netačnih navoda o porijeklu ili zloupotrebe ovlaštenja,
- da preuzima punu odgovornost za svaku Izjavu na fakturi koja ga identificira kao da ju je sam ručno potpisao,
- da će svu dokumentaciju na osnovu koje je Izjava na fakturi dana, čuvati najmanje tri godine od datuma davanja izjave.

(4) Uz zahtjev treba priložiti i sljedeće dokumente:

- dokaz o navodima datim u zahtjevu,
- ovjerenu kopiju registracije poduzeća sa deponovanim potpisima lica ovlaštenih za potpisivanje i

- dokaz o plaćenoj administrativnoj taksi.

(5) Kada Sektor za carine provede sve predviđene procedure i provjeri sve navode, donijet će odluku o dodjeli ovlaštenja. Ukoliko su ispunjeni potrebni uvjeti, izvoznik dobija odobrenje o pojednostavljenju postupka potvrđivanja statusa porijekla, tj. broj odobrenja koji je dužan uvijek unijeti, u za to posebno namijenjen prostor, u Izjavi na fakturi.

(6) Uprava za indirektno oporezivanje – Sektor za carine će voditi svu evidenciju izdatih ovlaštenja i o tome obavijestiti kontrolne organe i ostale organizacione jedinice, te carinske organe zemalja prema kojima je ovaj status moguće primijeniti.

(7) Redovne kontrole ovlaštenih izvoznika od strane carinskih organa moraju osigurati da se dobiveno ovlaštenje neprestano koristi na odgovarajući način.

(8) Carinski organi mogu povući izdato odobrenje kad god ocijene da se propisani uvjeti više ne ispunjavaju ili da izvoznik neispravno koristi dano odobrenje.

Član 29.

(Valjanost dokaza o porijeklu)

(1) Dokumentirani dokazi o porijeklu imaju rok važenja od četiri mjeseca, a to mogu biti ili uvjerenje o kretanju EUR.1 ili Izjava na fakturi. Taj rok počinje teći od dana izdavanja ili sačinjavanja, a isti se u periodu od 4 mjeseca podnosi na uvid carinskim organima.

(2) Kada se roba nalazi u postupku carinskog skladištenja, dokaz o porijeklu se podnosi u trenutku dolaska robe u carinsko skladište (tj. prilikom podnošenja carinske prijave) ili u bilo koje drugo vrijeme tokom njenog skladištenja, ali u periodu od četiri mjeseca od dana izdavanja u zemlji izvoznici. Kada se roba uskladištena na ovakav način nakon određenog vremena pusti u slobodan promet, smatrat će se da je propisani vremenski rok ispoštovan.

(3) Pod određenim uvjetima, carinski organi zemlje uvoznice mogu prihvatiti dokaz o porijeklu nakon isteka perioda valjanosti. Oni mogu prihvatiti i zakašnjeli dokaz o porijeklu, kada se okolnosti kašnjenja njegovog predočavanja prihvataju kao iznimne. Iznimne okolnosti u ovome kontekstu podrazumijevaju sljedeće: okolnosti koje su van kontrole uvoznika ili njegovog zastupnika, a koje se dešavaju rijetko i koje ne kompromitiraju sposobnost carinskih organa zemlje uvoznice da provjere porijeklo robe.

(4) Zakašnjeli dokazi o porijeklu također mogu biti prihvaćeni tamo gdje se proizvodi predoče carinskim organima zemlje uvoznice prije istjecanja valjanosti dokumenta. "Predočen" u ovom slučaju znači da uvoznik prezentira robu carinskim organima, te ukaže na to da roba ima preferencijalno porijeklo.

(5) Pravilo o periodu valjanosti je dio kontrolnog postupka koji služi za osiguranje da se preferencijalni tarifni tretman može dodijeliti samo onoj robi koja zadovoljava pravila o porijeklu. Ono što je bitno kada se pojave pitanja u vezi stvarnog porijekla robe, jeste da se odmah počne sa prikupljanjem potrebnih informacija.

(6) Samo pravilo na određen način obavezuje uvoznika da predoči dokaze o porijeklu u periodu od četiri mjeseca od dana izdavanja istoga, kako bi time pomogao da se zadovolje potrebe kontrole. Prihvatanje zakašnjelog dokaza o porijeklu se odvija po ocjeni, odnosno ono nije neograničeno, jer treba uzeti u obzir zahtjeve provjere.

Član 30.
(Uvoz djelimičnih pošiljki)

(1) Carinski organi zemlje uvoznice mogu, na zahtjev uvozika, dozvoliti da se za proizvode u rastavljenom ili nesastavljenom stanju, u značenju Općeg pravila 2(a) Carinske tarife BiH, koji su razvrstani u Odjeljcima XVI i XVII ili tarifnim brojevima 7308 i 9406 CT BiH, a koji se uvoze sukcesivno, podnosi samo jedan dokaz o porijeklu pri uvozu prvog dijela pošiljke.

(2) Carinska ispostava u kojoj se obavlja pomenuti postupak će nadgledati da li su ispunjeni uvjeti propisani za primjenu preferencijalnog tretmana.

Član 31.
(Izuzimanje od podnošenja dokaza o porijeklu)

(1) Robe koje privatna lica šalju privatnim licima ili su dio ličnog prtljaga putnika smatraju se proizvodima s porijeklom za koje se ne zahtijeva podnošenje dokaza o porijeklu, pod uvjetom da nisu komercijalnog karaktera i da nema sumnje u istinitost usmene izjave dane od strane lica koje nosi ili prima robu.

(2) Ukupna vrijednost robe koja se prima u paketima ne smije preći 500 eura, a vrijednost robe koja čini lični prtljag putnika 1200 eura. Kada carinski organi osnovano sumnjaju u iskazanu vrijednost i porijeklo robe, te u istinitost izjave, stranku upućuju u redovan postupak carinjenja, s tim da u tom postupku radi ostvarivanja preferencijala mora podnijeti dokaz o porijeklu.

Član 32.
(Prateća dokumentacija)

(1) Po podnošenju zahtjeva za izdavanje uvjerenja o kretanju EUR.1 ili sačinjavanja izjave na fakturi, izvoznik mora u svakom trenutku biti spreman carinskim organima obezbijediti sve dodatne informacije koje oni zahtijevaju. Prateća dokumentacija bi trebala pomoći carinskim organima da potvrde preferencijalni status porijekla robe na koju se odnosi uvjerenje o kretanju EUR.1.

(2) Dokumentacija se, između ostalog, sastoji od sljedećeg: izjave dobavljača, dokaza o porijeklu, faktura, knjigovodstvene evidencije, normativa, otpremnica, te opisa procesa proizvodnje. Dakle, izvoznici moraju znati da prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dokaza o porijeklu, također moraju biti u mogućnosti potkrijepiti svoj zahtjev odgovarajućom dokumentacijom koja bi poslužila kao dokaz da je njihov zahtjev ispravan.

(3) Dokazi o porijeklu mogu se izdati i za bilo koju drugu robu kada, zbog značajnog vremenskog razmaka između datuma proizvodnje ili uvoza, s jedne strane, te datuma izvoza, s druge strane, uobičajena prateća dokumentacija nije više dostupna, pod sljedećim uvjetima:

- datum proizvodnje ili izvoza robe mora biti van vremenskog perioda tokom kojeg su trgovci dužni voditi evidenciju;
- da se za robu može tvrditi da ima status porijekla na osnovu drugih dokaza, kao što su izjava proizvođača ili bilo kog drugog trgovca, mišljenje stručnjaka, oznake na robi ili opis, itd.; i
- da ne postoje indikacije da roba ne ispunjava zahtjeve pravila o porijeklu.

Član 33.
(Čuvanje dokaza o porijeklu)

(1) Izvoznik robe dužan je čuvati zahtjeve za izdavanje uvjerenja o kretanju EUR.1 ili kopije dane Izjave na fakturi, kao i prateću dokumentaciju najmanje tri godine.

(2) Carinski organi zemlje izvoznice moraju čuvati obrazac zahtjeva za izdavanje uvjerenja o kretanju robe EUR.1 najmanje tri godine.

(3) Carinski organi zemlje uvoznice također moraju čuvati najmanje tri godine uvjerenja o kretanju robe EUR.1 ili Izjavu na fakturi, podnesene u carinskom postupku.

GLAVA VI ADMINISTRATIVNA SURADNJA

Član 34.

(Naknadna provjera dokaza o porijeklu)

(1) Naknadne provjere dokaza o porijeklu izdanih od strane carinskih organa zemlje izvoznice, zahtijevaju se ako postoji osnovana sumnja u autentičnost izdanih dokumenata ili u ispunjenost propisanih uvjeta za stjecanje preferencijalnog statusa. Uz zahtjev za naknadnu provjeru dokaza o porijeklu od koristi je i sva raspoloživa dokumentacija koja upućuje na sumnju i navodi konkretne razloge za provjeru. Ta se dokumentacija prilaže uz zahtjev za naknadnu provjeru.

(2) Pojam osnovane sumnje u ovom kontekstu može značiti, između ostalog:

- na Izjavi na fakturi nedostaje potpis izvoznika;
- uvjerenje o kretanju EUR.1 nije potpisano ili nema naznačen datum izdavanja od strane carinskih organa;
- pečat koji se koristi za ovjeru dokumenata ne odgovara otisku pečata, kao što su zemlje Strana dale na znanje;
- oznaka na ambalaži ne odgovara porijeklu koje je prijavljeno na predloženom dokazu o porijeklu.

(3) Ukoliko carinski organ usljed osnovane sumnje odluči dokaz o porijeklu poslati na provjeru, upotreba preferencijalne tarife je time odložena dok god je u toku postupak naknadne provjere. Uvozniku se može ponuditi da pusti robu u slobodan promet uz polaganje odgovarajućeg obezbjeđenja u visini carine i drugih carinskih dažbina, do dobivanja rezultata provjere.

(4) Pored toga, naknadne provjere mogu biti zatražene i na osnovu slučajnog odabira, uzimajući u obzir i rezultate mjera za procjene rizika. Stoga, provjere su opravdane i u slučajevima kada se roba velike vrijednosti u kontinuitetu uvozi tokom dužeg vremenskog perioda, a praćena je ispravnom dokumentacijom i dokazom o porijeklu koji ne daje razlog za bilo kakvu sumnju. U takvim slučajevima neće doći do odlaganja u primjeni preferencijalnog tretmana.

(5) Carinski organi u zemlji izvoznici vrše naknadnu provjeru dokaza o porijeklu ponovnim pregledom dokumentacije koju im je u postupku izvoznog carinjenja priložio izvoznik ili njegov ovlašten zastupnik. Pored toga, potrebno je pribaviti dodatne podatke i informacije od proizvođača/izvoznika i to uvidom u poslovne knjige, upoznavanjem sa procesom proizvodnje, korištenim repromaterijalom, normativom proizvodnje i svim što može biti od utjecaja za ocjenu statusa robe, shodno pravilima o porijeklu.

(6) Naknadnu provjeru obavlja carinska ispostava u kojoj je predmetna roba izvezno ocarinjena. Službenici koji su obavili naknadnu provjeru dužni su sačiniti zapisnik koji sadrži sve podatke koji su utjecali na definiranje statusa robe, potpisati ga i uz isti priložiti kopiju dokumentacije ovjerene od strane nadležne carinske ispostave (uzorak se nalazi u prilogu ovom Uputstvu, Aneks 5). Zapisnik obavezno potpisuje i šef carinske ispostave, a ako je provjera izvršena kod izvoznika, i odgovorno lice u poduzeću.

(7) Sa rezultatima provedenog postupka naknadne provjere treba upoznati izvoznika dostavljanjem zapisnika o naknadnoj provjeri.

Član 35.
(Dostavljanje rezultata naknadne provjere)

(1) Rezultati izvršenih naknadnih provjera dostavljaju se carinskim organima zemlje koja je tražila naknadnu provjeru u roku od deset mjeseci, ili se u protivnom carinske dažbine naplaćuju u slučajevima osnovane sumnje.

(2) Treba imati u vidu da, ukoliko se primjenjuju odredbe o kumulaciji porijekla, uz odgovor se mora dostaviti i kopija uvjerenja o kretanju robe EUR.1 ili Izjave na računu, na temelju kojih je dokaz o porijeklu prvenstveno izdan.

Član 36.
(Razlozi za odbijanje prihvatanja uvjerenja o kretanju robe EUR.1)

(1) Kada se radi o formalnim razlozima, odnosno neprihvatanju dokaza o porijeklu usljed tehničkih razloga, originalni dokaz se vraća uvozniku kako bi mu se omogućilo da naknadno podnese ispravan dokaz.

(2) Tehnički razlozi za odbijanje dokaza o porijeklu mogu biti sljedeći:

- uvjerenje o kretanju robe EUR.1 je drugačijeg oblika od propisanog (npr. na podlozi nema “guilloche” uzorka, razlikuje se po veličini i boji, nema serijski broj, nije štampan na jednom od službenih jezika);
- jedna od obaveznih rubrika nije popunjena (npr. Rubrika 4);
- uvjerenje o kretanju EUR.1 nije potpisano (npr. Rubrika 11);
- uvjerenje izdao organ koji nije nadležan;
- uvjerenje nije original, već kopija istog;
- koristi se novi pečat, bez prethodnog obavještenja o tome.

(3) U ovim slučajevima, uvjerenje o kretanju se označava sa “DOKUMENT NIJE PRIHVAĆEN” i navode se razlozi. Uvjerenje se potom vraća uvozniku kako bi mu se omogućilo da obezbijedi novi, naknadno izdan dokument (član 23. ovog Uputstva). Carinski organi zadržavaju kopiju odbijenog dokumenta za daljnju kontrolu, a deklarantu se omogućava podnošenje nepotpune carinske prijave i određuje rok od najduže četiri mjeseca za dostavljanje ispravnog dokaza o porijeklu, uz obezbjeđenje eventualnog carinskog duga.

(4) Slučajevi grešaka u kucanju teksta koje se pojavljuju na dokazima o porijeklu, ili neznatnih neusaglašenosti između izjave dane u dokazu o porijeklu i dokumenata priloženih za potrebe uvoza, moraju se jasno razlikovati od gore navedenih slučajeva. Dokazi o porijeklu neće biti automatski odbijeni po otkriću da sadrže greške, pod uvjetom da su carinski organi zemlje uvoznice sigurni da se ti dokazi o porijeklu odnose na robu, te da su usaglašeni sa robom uz koju su predočavaju. Međutim, carinski organi zemlje uvoznice odlučuju da li su greške dovoljno ozbiljne kako bi dokazi o porijeklu bili odbijeni. Naravno, pojam “greške” u ovom kontekstu isključuje lažne informacije, dane s predumišljajem.

Član 37.
(Odbijanje primjene preferencijalnog tretmana)

(1) Carinski organi odbijaju primjenu preferencijalnog tretmana za uvezenu robu u slučajevima u kojima postoji osnovana sumnja. To, između ostalog, obuhvata i sljedeće slučajeve u kojima se dokaz o porijeklu smatra neprihvatljivim bez prethodnog zahtjeva za naknadnu provjeru:

- roba na koju se odnosi uvjerenje o kretanju EUR.1 nije predviđena za povlašteno postupanje;

- rubrika predviđena za opis robe (Rubrika 8) nije popunjena ili se odnosi na robu koja se razlikuje od one koja je predočena;
 - dokaz o porijeklu izdaje zemlja koja ne pripada preferencijalnom sistemu čak i ako je roba porijeklom iz zemlje koja pripada sistemu (npr. EUR.1 izdan u Ukrajini za proizvode porijeklom iz Hrvatske);
 - jedna od obaveznih rubrika na uvjerenju za kretanje EUR.1 nosi tragove neovjerenih ispravki ili brisanja (npr. rubrike koje opisuju robu ili navode broj paketa, zemlju odrednicu ili zemlju porijekla);
 - rok važenja uvjerenja o kretanju EUR.1 istekao iz razloga različitih od onih koji su obuhvaćeni propisima (npr. iznimne okolnosti), osim u slučajevima kada je roba predočena prije istjecanja roka;
 - dokaz o porijeklu naknadno izdan za robu koju se pokušalo uvesti prijevarom;
 - Rubrika 4 uvjerenja o kretanju EUR.1 nosi naziv zemlje koja nije Strana CEFTA Sporazuma, u okviru kojeg se traži povlašćeno postupanje;
 - Rubrika 4 uvjerenja o kretanju EUR.1 nosi naziv zemlje sa kojom se kumulacija ne primjenjuje (npr. EUR.1 izdan u Srbiji za proizvode ruskog porijekla koji se uvoze u BiH).
- (2) Carinski organi u navedenim slučajevima stavljaju oznaku “NEPRIMJENJIVO” na dokaz o porijeklu i isti zadržavaju u svojoj dokumentaciji. Carinski organi zemlje izvoznice trebaju biti blagovremeno obaviješteni o ovom slučaju.

GLAVA VII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 38. (Stupanje na snagu)

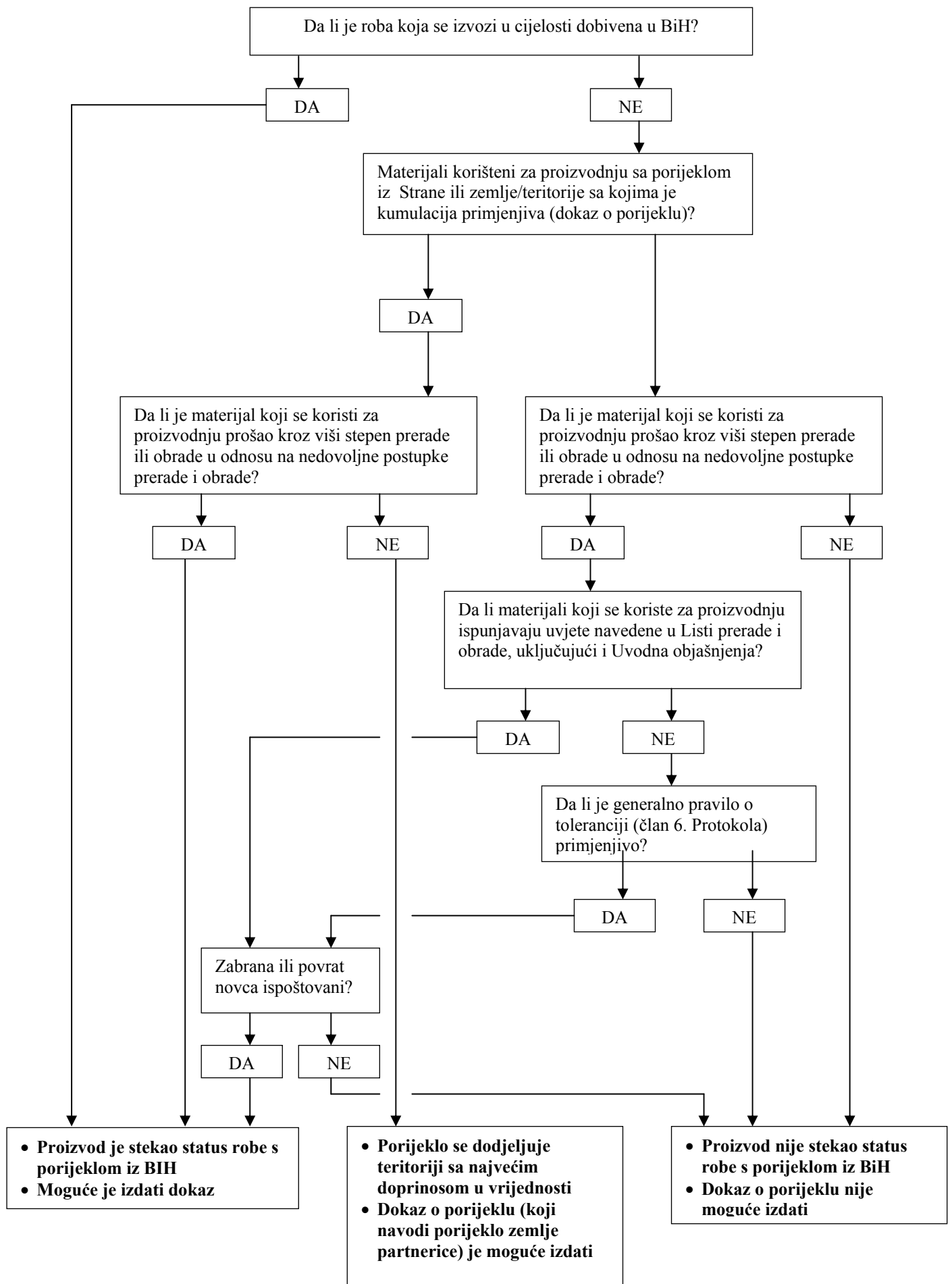
Ovo Uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku BiH”, a bit će objavljeno i na web stranici Uprave.

Broj: **01-02-2187-20 /07**
Datum: **21.11.2007. godine**

**DIREKTOR
KEMAL ČAUŠEVIĆ**

Bosna i Hercegovina Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje Banja Luka		Босна и Херцеговина Управа за индиректно опорезивање Бања Лука
UVJERENJE O NEMANIPULACIJI		
1. Ime & adresa špeditera/transportnog poduzeća		
2. Podaci o pošiljci a) Opis robe		
b) Zemlja porijekla robe	c) Prijevozni dokument (broj i datum)	
d) Datum istovara u BiH	e) Datum polaska iz BiH	
f) Zemlja odrednica	g) Prijevozno sredstvo/reg.oznake	
3. Izjava špeditera/ transportnog preduzeća Ja/Mi izjavljujem/o da a) gore opisana roba je prevezena u navedenu zemlju odrednicu iz BiH bez ikakvih izmjena ili manipulacije; i b) svi podaci navedeni gore su istiniti i tačni.		
Potpis ovlaštenog lica: Ime: Odredište: Datum: (pečat poduzeća)		
4. OVJERA CARINSKIH ORGANA BiH		
Mi potvrđujemo da je po našem saznanju izjava izvoznika istinita i tačna. Ovo Uvjerenje se izdaje bez obavezujućih posljedica ili obaveza sa naše strane koje bi proistekli iz bilo kojih okolnosti.		
Potpis ovlaštenog lica: Ime: Odredište: Datum:		

VODIČ ZA UTVRĐIVANJE STATUSA “PROIZVODA SA PORIJEKLOM”

Izjava dobavljača za proizvode sa preferencijalnim statusom

Izjava dobavljača, koja se navodi dalje u tekstu, mora biti sastavljena u skladu sa fusnotama. Međutim, primjedbe u fusnotama se ne moraju prikazati.

IZJAVA

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da je roba navedena u ovom dokumentu.....⁽¹⁾porijeklom iz⁽²⁾ i da zadovoljava pravila o porijeklu koja reguliraju preferencijalnu trgovinu s.....⁽³⁾.

Izjavljujem da ⁽⁴⁾:

- Kumulacija se primjenjuje s(naziv zemlje/zemalja)
- Kumulacija nije primijenjena.

Obavezujem se da ću carinskim organima na njihov zahtjev obezbijediti svu potrebnu dokumentaciju.

.....⁽⁵⁾
.....⁽⁶⁾
.....⁽⁷⁾

¹ Ukoliko je u pitanju samo određena vrsta robe navedene u dokumentu, takva roba mora biti jasno naznačena ili obilježena, te napomena unesena u izjavu mora glasiti: “.....navedena u ovom dokumentu i označena.....porijeklom je iz.....”

² BiH, zemlja ili skupina zemalja ili teritorija iz kojih roba potiče

³ Navesti zemlju, skupinu zemalja ili teritoriju koje su u pitanju

⁴ Popuniti, tamo gdje je potrebno, samo za robu koja ima status preferencijalnog porijekla u kontekstu preferencijalnih trgovačkih odnosa s jednom od zemalja pomenutih u članu 3. i 4. Aneksa CEFTA Sporazumu, na koji je se može primijeniti Pan-evropska kumulacija porijekla

⁵ Mjesto i datum

⁶ Ime i pozicija u poduzeću

⁷ Potpis

Dugoročna izjava dobavljača za proizvode sa preferencijalnim statusom

Izjava dobavljača, koja se navodi dalje u tekstu, mora biti sastavljena u skladu sa fusnotama. Međutim, primjedbe u fusnotama se ne moraju prikazati.

IZJAVA

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da roba opisana dole:

.....⁽¹⁾
⁽²⁾

koja se redovno dostavlja⁽³⁾, porijeklom je iz⁽⁴⁾ i zadovoljava pravila o porijeklu koja reguliraju preferencijalnu trgovinu sa.....⁽⁵⁾.

Izjavljujem da ⁽⁶⁾:

- Kumulacija se primjenjuje sa(naziv zemlje/zemalja)
- Kumulacija nije primijenjena.

Izjava važi za sljedeće pošiljke ovih proizvoda poslanih iz..... u
⁽⁷⁾

Obavezujem se da ću odmah obavijestitio prestanku važenja ove izjave.

Obavezujem se da ću carinskim organima na njihov zahtjev obezbijediti svu potrebnu dokumentaciju.

.....⁽⁸⁾
⁽⁹⁾
⁽¹⁰⁾

¹ Opis

² Trgovačka oznaka, kao što se koristi na fakturama, npr. model br.

³ Naziv poduzeća kojem se roba dostavlja

⁴ BiH, zemlja, skupina zemalja ili teritorija iz kojih roba potiče

⁵ Zemlja, skupina zemalja ili teritorija, koje su u pitanju

⁶ Popuniti, tamo gdje je potrebno, samo za robu koja ima status preferencijalnog porijekla u kontekstu preferencijalnih trgovinskih odnosa sa jednom od zemalja pomenutih u članu 3. i 4. Aneksa CEFTA Sporazumu, na koji se može primijeniti Pan-evropska kumulacija porijekla

⁷ Navedite datume. Navedeni period ne smije biti duži od 12 mjeseci.

⁸ Mjesto i datum

⁹ Ime i pozicija u poduzeću

¹⁰ Potpis

U skladu sa odredbama člana 33. Protokola 4 CEFTA Sporazuma, a na zahtjev _____ (nadležnog carinskog organa zemlje koja podnosi zahtjev), broj _____ od _____, izvršena je naknadna provjera dokaza o porijeklu (EUR 1 / Izjava na fakturi), broj _____, od _____, i sačinjen

ZAPISNIK O NAKNADNOJ PROVJERI DOKAZA O PORIJEKLU

- 1 Osnovni podaci
 - 1.1 Izvoznik
 - a) ime, naziv poduzeća _____
 - b) adresa, sjedište _____
 - 1.2 Izvezena roba
 - a) trgovački naziv robe _____
 - b) tarifni broj robe _____
 - c) vrijednost robe _____
 - d) količina robe _____
 - 1.3 Dokazi o porijeklu
 - a) serijski broj uvjerenja o kretanju EUR.1 _____
 - b) carinska ispostava koja je izdala i ovjerala uvjerenje _____
 - c) datum ovjere _____
 - d) Izjava na računu broj _____
 - e) Izjava na računu potpisana od _____
 - f) roba izvozno carinjena u CI _____
 - 1.4 Podnosilac zahtjeva za naknadnu provjeru
Strana CEFTE _____
- 2 Detaljniji podaci
 - 2.1 dokumentacija priložena tokom postupka naknadne provjere izvoznika (računi, dokazi o porijeklu, izjave dobavljača, normativi, ...)

 - 2.2 Izvezena roba
 - a) proizvedena u vlastitoj tvornici _____
 - b) kupljena _____
 - c) uvezena _____
 - d) nabavljena na domaćem tržištu _____
 - 2.3 Korišteni materijal/roba
 - a) trgovački naziv robe _____
 - b) tarifni broj _____
 - c) vrijednost _____
 - d) količina _____

- 2.4 Status porijekla korištene robe
a) sa porijeklom _____
b) bez porijekla _____
3. Popratna dokumentacija
a) dokaz o porijeklu
b) izjava dobavljača
c) kupovne fakture
- 3.1. Obavljen postupak prerade ili obrade _____
- 3.2. Propisani uvjeti za stjecanje statusa porijekla ukoliko je prošla kroz postupak obrade ili prerade _____
- 3.3 Prateća dokumentacija
- 3.4 Opis proizvodnje i računovodstvena dokumentacija (ukoliko je primjenjivo)*
4. Status izvezene robe
a) roba ima status porijekla iz BiH (navesti primjenjive odredbe Protokola)
b) roba nema status porijekla iz BiH (navesti razloge usljed kojih je dokaz o porijeklu izdan za izvezenu robu, a ista ne ispunjava uvjete za stjecanje statusa robe s porijeklom)

Potpis carinskog službenika**

Potpis izvoznika (ukoliko je primjenjivo) ***

Potpis šefa CI

Napomene:

*)

Pored zapisnika, Središnjem uredu treba dostaviti i ovjerene kopije dokumentacije na osnovu kojih je utvrđeno da roba, koja je bila predmet provjere, ispunjava, odnosno ne ispunjava propisane uvjete za stjecanje statusa robe sa porijeklom.

**)

U slučajevima da se naknadna provjera ispunjenosti uvjeta za stjecanje statusa robe sa porijeklom može izvršiti u nadležnoj carinskoj ispostavi samo na osnovu raspoložive dokumentacije u postupku izvoznog carinjenja, zapisnik sačinjavaju i potpisuju službenici koji su obavili provjeru i šef CI.

***)

Ukoliko se naknadna provjera ispunjenosti uvjeta za izdavanje dokaza o porijeklu obavlja u poduzeću, zapisnik odmah sačinjavaju carinski službenici, kako bi isti potpisalo nadležno lice u poduzeću.

Zapisnik su dužni potpisati i carinski službenici koji su obavili naknadnu provjeru u poduzeću.